MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Giedra, temperatūra iki 85°. Saulė teka — 6:13, leidžiasi — 7:30.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave. Chicago 37, Ill.

VOL. XLI Kaina 5c Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Rugpiūčio-August 30 d., 1954 m. Price 5c 204

JAV PASIRUOŠUSIOS GINKLUOTI VOKIETIJA

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO VOKIETIJOJE

Vokietijos Krašto Tarybos rinkimai

Pagal Vyr. Rinkiminės Komisijos mums patiektus duomenis, š. m. rugpiūčio 1 d. į PLB Vokietijos Krašto Tarybą balsų dauguma yra išrinkti šie asmenys:

kun. Keleris, Adolfas 1356 balsais, Zundė, Pranas 1111, T. Bernatonis, Alfonsas 996, Gailius, Viktoras 992, Dr. Grinius, Jonas 921, Glemža, Jonas 902, Simonaitis, Erdmonas 901, Žilius, Endrius 877, Kriščiūnas, Juozas 731, kun. Bunga, Antanas 730, wud. Dr. Aviža, Jonas 721, Apyrubis, Ignas 705.

Pirmieji šeši kandidatai yra:

Raišys, Vladas 703 balsais, Bataitis, Juozas 678, Venckus, Juoazs 670, Šlenteris, Fricas 649, Survila, Aleksas 568, Jauniškis, Mečys 530.

Rinkimuose dalyvavo 65 apylinkės ir pavieniai gyvenantieji lietuviai. Iš pagal atskleistus rinkikų sąrašus, turinčių teisę balsuoti 3,558 bendruomensė pilnateisių narių balsavo 2,713, arba 76%.

Eilėje apylinkių, kaip Bensheim, Rheine, Hannover, Dalheim, Wolfenbuettel, Friedrichskoog, Grumby, Schwaebisch Gmuend, Dornstadt, Bodensee, Schongau, Zirndorf, Barmstedt ir Stuttagarto pavieniai, balsavo visas 100%, tuo tarpu kai kuriose didesnėse stovyklose, ypač Muenchen, balsavusių nuošimtis tėra tarp 40 ir 60%.

Hamburgo apylinkėje

1954. VII. 31 visi Hamburgo lietuviai, susirinkę Altonos — Daimler tremtinių stovykloje, gražiai ir įspūdingai paminėjo lietuviškos spaudos atgavimo sukaktį ir pagerbė mūsų transatlantinius lakūnus a. a. Darių ir Girėną.

Tą proga kun. P. Girčius atlaikė iškilmingas pamaldas, o lakūnas Edvardas Firinauskas plačiai papasakojo savo, Lietuvos lakūno, 1933—36 m. išgyvenimus. Išsamioje kalboje nušvietė Dariaus ir Girėno didvyrišką žygį bei jų tragišką mirtį Soldino miške.

Patriotiškus eilėraščius apie Darių ir Girėną padeklamavo Vida Pasekėlytė, o apie knygnešius Petras Pasekėlis.

Oficialioji minėjimo dalis buvo užbaigta gražia ir turininga paskaita apie lietuviškosios spaudos laisvės atgavimą bei jos reikšmę. Jos metu prelegentas Paulius Lichutinas turėjo progos nevienam abejingai lietuviškos knygos atžvilgiu nusiteikusiam tautiečiui tinkamai nušviesti knygnešių nepaprastą reikšmę Lietuvos laisvės atgavimui. Po šios paskaitos daugelis pasijuto susigėdinęs, kad jie čia, tremtyje, išėjo iš tėvų bei protėvių praminto kelio, neprenumeruodami lietuviškų laikraščių ir neskaitydami lietuviškos maldaknygės ar knygos.

Galingai sugiedotas Tautos Himnas visus pažadino naujam gyvenimui, naujiems lietuviškiems žygiams.

Vėliau vyko rinkimai į Hamburgo lietuvių apylinkės valdybą. Šiemet naujon valdybon pateko: E. Čerkus, E. Pasekėlis ir E. Lipšys. Į revizijos komisiją: Pranas Sadžius, Petras Stončelis ir Izidorius Sragauskas.

Šatrijos vardo stovykla Huettenfelde

PLB Vokietijos Krašto Valdybos rūpesčiu, Vasario 16 Gimnazijos patalpose rugpiūčio 3—17 d. veikė lietuvių jaunimo vasaros stovykla, į kurią suvažiavo 64 jaunuolės bei jaunuoliai iš Hamburgo, Neustadto, Luebecko, Oldenburgo, Seedorfo, Lebenstedto, Hanau, Stuttgarto, Memmingeno, Rosenheimo ir Augsburgo. Stovyklos vadovybę sudarė: M. Jauniškis, vyr. skautė L. Zandovaitė, Bobkaitis, Sadžius ir Gešventas.

Stovykla suorganizuota ne konfesiniais pagrindais. Čia stovyklavo evangelikų ir katalikų vaikai. Vadovybė siekė, kad stovyklaujantis jaunimas ne tik pailsėtų ir sustiprėtų kūnu, bet ypač kreipė dėmesį į jaunimo lietuvybei jausmų sustiprinimą. Jaunimą stengtasi auklėti tolerancijos, solidarumo bei draugiškumo dvasioje, kaip dera lietuvių bendruomenės stovyklai.

Vargo mokyklų mokytojų kursai

Vokietijos Kr. V-ba rugpiūčio 11—16 d. prie Šatrijos vardo lietuvių jaunimo vasaros stovyklos pravedė vargo mokyklų mokytojų kursus, į kuriuos iš visos Vokietijos suvažiavo 11 mokytojų. Tokie kursai buvo reikalingi ir pedagoginiu ir organizaciniu atžvilgiu, nes kai kur sunkaus mokytojų amato griebėsi, nesant specialistų, visokių profesijų žmonės, nuoširdžiai dirbdami kaip mokėdami vaikų lietuviško auklėjimo ir mokymo darbą. Jiems buvo reikalingos nors pagrindinės pedagoginės žinios. Be to, organizaciniais ir praktiškais klausimais jie turėjo progos per šiuos kursus ir užbaigiamąją konferenciją pasidalinti mintimis ir patyrimais ir išsiaiškinti visus rūpimus klausimus.

Kursai pravesti labai darbščioje dvasioje. Dalyviai klausėsi paskaitų ir dalyvavo kursų darbuose. Jų programai pravesti turėjo aukotis Vasario 16 Gimnazijos mokytojai. Kursų vadovu buvo gimnazijos mokytojas A. Venclauskas. Talkininkavo gimn. mok. A. Giedraitis, Motgabis, Gailius. St. Vykintas skaitė apie literatūros dėstymą vargo mokyklose.

Su mokytojais buvo taip pat pravestos ir parodomosios pamokos su jų analize.

Šatrijos vardo stovyklos ir kursų baigiamasis aktas

Sekmadienį, rugpiūčio 15 d. oficialiai užbaigiant stovyklą, jos vaikučiai davė nemažam svečių būriui, gražiai atliktą programą, kuri kitą dieną buvo ištraukomis pakartota vokiečių laikraščių reporteriams, susidomėjusiems šiame lietuvių mokslo židinyje lietuvių varomu kultūriniu darbu.

Svečiai, jų tarpe Krašto Valdybos ir gimnazijos atstovai, buvo nustebinti per trumpą laiką gražiai išmoktų ir atliktų nemažu dainų, eilėraščių ir tautinių šokių repertuaru.

PLB Vok. "Informacijos"

— **Brazilijoj skilo** vadinamoji darbo partija, kurią buvo suorganizavęs buvęs preizdentas G. Vargas. Partijos vadovybė dabar perėjo opozicijon, bet masės yra nevienodo nusistatymo.

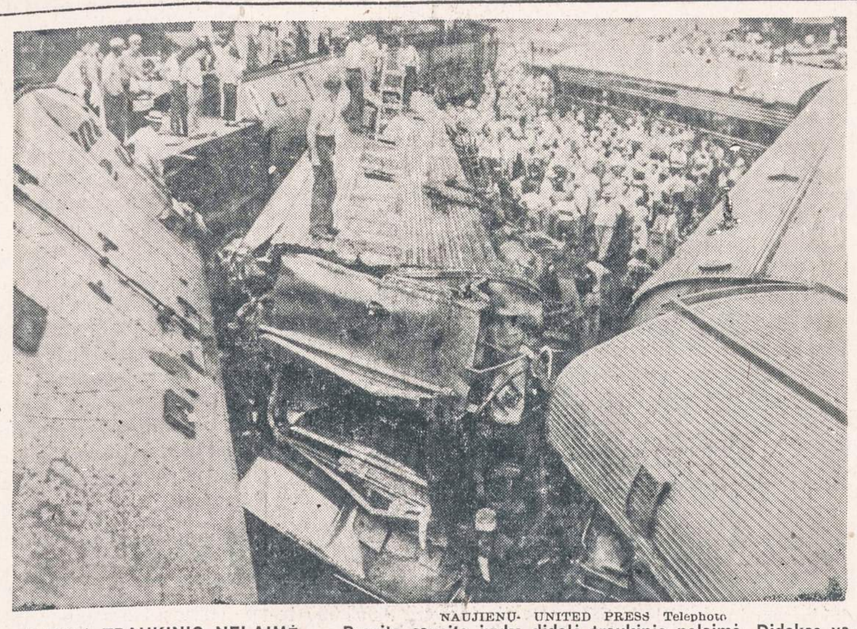

NAUJIENŲ- UNITED PRESS Telephoto

DIDELĖ TRAUKINIO NELAIMĖ. — Praeitą savaitę įvyko didelė traukinio nelaimė. Didokas vagonų skaičius nukrito nuo bėgių ir sutrenkė daug žmonių.

ČIA PAT RUDUO - DARBAI NEGERĖJA

Kai žiūri į Amerikos kasdieninį gyvenimą, atrodo, kad viskas yra gerai. Krautuvės ir kitos prekybos įmonės pilnos prekių. Žmonės perka, visko pasirinkimas didžiausias. Dirbtuvių ir fabrikų kaminai rūksta, mašinos dunda, po darbo didžiausios minios darbininkų skuba į namus. Biznieriai siūlo visko, ko tik nori. Gyvenimas virte verda. Jokio atoslūgio, jokio darbų sumažėjimo taip ir nesimato.

Spaudos puslapiuose

Tik kai pavartai unijų spaudą, paskaitai joje aprašomą darbo padėtį, pradedi suprasti, kad gyvenimo kunkuliavimas eina savo keliu, o darbų reikalai savo. Vartau rugpiūčio mėnesio United Automobile Workers laikraštį ir stebiuosi, kad darbų reikalai nerodo tendencijos gerėti. Visi Washingtono pranašavimai neišsipildo, kaip buvo sakoma. Tam tikros pramonės šakos, nors seniai prisitaikė prie taikos meto gamybos, savo produkciją mažina, nes esą per daug prigaminta.

Auto pramonė

Chrysler kompanija yra pasiruošusi laikinai sumažinti 53,000 darbininkų iš 115,000. Kompanija sako, kad taip darys šio mėnesio pabaigoje ar kito pradžioje. Nors terminas minimas iki 6—8 savaičių, bet niekas nėra tikras, kad neužsitęstų ilgiau. General Motors, Fisher, Chevrolet ir Pontiac dirbtuvių kai kurie skyriai savo darbininkus ruošiasi porai ar daugiau savaičių atleisti rugsėjo mėnesio pradžioje. Niekas ir čia nėra tikras, kad tas terminas nebūtų ilgesnis. Fordo fabrikų gamyba nukrito, paruošta atleisti iš 142,000 darbininkų 10%. To pat Fordo fabriko dvi šakos Lincoln — Mercury panaikino naktinę pamainą, ir darbo neteko 4,000 žmonių.

Darbų mažėjimo priežastys

Kompanijos sako, kad automobilių pareikalavimas — pirkimas sumažėjo. Jų gamyba turinti būti sumažinta iki pusės, jeigu palyginsi praėjusio meto to pat laiko gamybą. Keleivinių mašinų pernai per gegužės mėnesį buvo pagaminta 494,000, o šiais metais rugsėjo mėnesį numatoma pagaminti tik 275,000. Vadinasi, gamyba sumažinama apie 44%. Be to, esą daug prigaminta automobilių, kurie liko dar neparduoti iš 1953 metų, ir dalis pagamintų šių metų.

Truputis statistikos

Paskutiniais daviniais bedarbių šiuo metu yra: Chicagoje—115,000; Philadelphijoje — 122,000; St. Louis — 56,000; Buffalo — 32,000; Milwaukee — 20,000; South Bend — 18,000 ir Quad - Cities, Kenoshoj ir Peorijoj iki 12% visų dirbančiųjų. Pagal Darbo Departamento pranešimą liepos mėnesį Amerikoje buvo 141 sritis, kuriose nedirbančių žmonių sudarė 6%. O praėjusiais metais tokių sričių buvo tik 39. Šiuo metu yra 45 sritys, kuriose nedirba iki 12% darbininkų, nes trūksta darbo. Detroite nuo liepos mėnesio pakilo bedarbių skaičius ir laikosi 150,000, kitaip sakant, vienas iš dešimties darbininkų yra bedarbis.

Prisimintini faktai

Šiais metais vasario mėnesį prezidentas savo kalboje sakė, kad su kovo mėnesiu baigsis darbų nepastovumas, nes pramonė jau bus perėjusi į taikos meto gamybą, pradės dirbti sparčiau taikos metui reikalingus daiktus ir bus reikalinga daugiau darbo jėgos. Kiek vėliau gynybos sekretorius Wilson sakė, pavasarį viskas būsią gerai. Kovo 22 d. finansų sekretorius Humphrey sakė, kad darbai pradės gerėti gegužės mėnesį. Po devynių dienų prabilo ir prekybos sekretorius Weeks, kuris sakė, kad tas bus "pull out of it by April". Tiktai birželio 8 d., Arthur Burns, prezidento ekonominių reikalų patarėjų pirmininkas, sakė, kad darbų pagerėjimo reikia laukti apie rudenį.

Dalis spėliojimų ir laukimo darbų pagerėjimo jau yra praėję. Ar pranašystės įkūnės, dabar dar sunku pasakyti. Vienas aiškus reiškinys — tai tas, kad darbai vis eina blogyn, bet ne priešingai. Smulkesnes išvadas gali pasidaryti kiekvienas pagal savo skonį. **K. Dubysa**

— **Armijos vadovybė** atmetė žydų organiazcijų kaltinimus, kad radarų laboratorijose Fort Monmouth, N. Y., pasireiškė antisemitizmas. Armija sako, kad tai supuolimas, jog iš atleistųjų komunizmu įtariamų ir nepatikimų tarnautojų specialistų dauguma pasirodė esanti žydų tikybos.

Anos Pauker byla bus spalio mėnesį

STALINO DRAUGĖ, RUMUNŲ PABAISA, DABAR KALĖJIME

BELGRADAS, Jugoslavija.— Jugoslavų spaudos agentūra skelbia, kad spalio mėnesį prasidės Bukarešte byla prieš buvusią "pirmąją komunizmo damą" Ana Pauker.

Šiuo metu ji laikoma kalėjime. Bylos režisuotojai jai rašo kaltinamąjį aktą. Manoma, kad ji, kaip ir kitos komunistų teismo aukos, prisipažins, kad ji sukišo į valdžios tarnybas daug "buržųjų", kurių vienas, jos jaunų dienų draugas, Vasile Luka, gavo net finansų ministerio vietą. Pauker ir Luka be to kaltinami, kad jie padėjo išvažiuoti žydams į Palestiną ir išsivežti daug turto.

Ana Pauker buvo komunistų partijoj nuo 1921 metų (ji yra gimusi 1893 m.). Jai teko pasėdėti rumunų kalėjime, bet kai Rumuniją užėmė raudonoji armija, atėjo Anos Pauker siautėjimo dienos.

Ji pasidarė užsienio reikalų ministeriu ir politbiuro nariu. Ji galėjo, kada tik norėjo, paskambinti telefonu savo senam draugui Stalinui. Ji vedė išstaigingą gyvenimą, prisipirko tiek drabužių, kad buvo laikoma "blogiausiai apsirengusia moterim pasauly", su trumpais plaukais, vyriška eisena ir didelėmis kumštimis, kuriomis trankdydavo stalus per politinius mitingus. Ji turėjo keletą vilų, visokių automobilių. Jai primetamas ir šis ištaigingas gyvenimas, kurio nevengia nė kiti didieji "proletarų" vadai.

JAV delegacija išvyko Manilon

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento delegacija, vadovaujama Douglo MacArthu, jr., išvyko į Manilą, Filipinų sostinę atlikti paruošiamuosius darbus, susijusius su Aizjos "NATO" organizavimu.

Rugsėjo 6 d. prasidės pasitarimai tarp 12 valstybių dėl Pietryčių Azijos bendro apsigynimo fronto organizavimo. Gali būti, kad į konferenciją atvyks ir pats sekretorius Dulles. Konferencijoj dalyvaus be JAV, Anglijos ir Prancūzijos, dar Australija, Zelandija ir keletas Azijos antikomunistinių valstybių.

GINKLAI BŪSIMAI BONOS ARMIJAI JAU YRA EUROPOS SANDĖLIUOSE

Šiam tikslui atidėtos bilijoninės sumos

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Amerikos Valstybės yra pasiruošusios per trumpą laiką apginkluoti Vakarų Vokietiją, kai tik bus prieita vienokio ar kitokio tarptautinio susitarimo dėl Europos gynybos bendruomenės.

Dabartinė EDC sutartis, kurios ratifikavimas svarstomas prancūzų parlamente, nėra vienintelis būdas įtraukti Vakarų Vokietiją į bendrą apsigynimo frontą (prancūzų parlamente sutarties šalininkai įtikino, kad reikia debatus dėl ratifikavimo atidėti, nes esamojo turinio sutartis nebūtų ratifikuota.)

Pinigai skiriami nuo 1950 metų

Generolas George Stewart, karinės paramos direktorius Pentagone, savo pareiškime spaudai nupasakojo, kad pagal Kongreso nutarimą ir paskirtas sumas užsienio sąjungininkams remti Jungtinės Valstybės gali skirti lėšų ir Europos armijai. Prezidentui suteikta teisė atrinkti valstybes, vertas Amerikos paramos, būtent tas, kurios bus prisidėjusios prie bendros gynybos sistemos ir kurių politika bus sukėlusi JAV pasitenkinimą.

Gen. Stewart negalįs pasakyti, kiek lėšų ir ginklų jau yra paskirta būsimai Vokietijos armijai. Jis patvirtino, kad jau nuo 1950 metų tam tikra suma iš užsienio sąjungininkų paramos fondų buvo atidedama ir Vokietijai apginkluoti. Iš šių lėšų jau užpirkta, nugabenta ir sukrauta Prancūzijoj bei Vokietijoj atitinkami kiekiai ginklų, kurie būtų tuoj perleisti vokiečiams, kai tik bus susitarta dėl gynybos bendruomenės sudarymo.

Nuneigia komunistų tvirtinimus

Gen. Stewart apgailestavo negalįs smulkiau nupasakoti, kaip ir kokio didumo bus planuojamoji vokiečių kariuomenė, tačiau komunistų tvirtinimai, remiantis pabėgusių Vakarų Vokietijos parlamento nario Schmidt - Wittmack, kad numatyta sukurti 48 divizijos, esą perdėti.

Žiniomis iš diplomatinių šaltinių, iš pradžių numatyta organizuoti 12 divizijų pėstininkų, po 18,000 vokiečių į diviziją, t. y. 400,000 — 500,000 vyrų. Be to, numatyta įsteigti aviaciją iš 1,400 lėktuvų, daugiausia naikintojų ir žvalgybos. 20,000 vyrų numatyta į karo laivyną, kuris susidės iš mažų pakrančių apsaugos laivų. Šių pajėgų apginklavimas atsieis $3 bilijonai. Dalį šių lėšų padengs pati Vokietija.

Priglaudė žmogų be pilietybės

GENEVA, Šveicarija. — JT komisaras pabėgėlių reikalams dr. Goedhart pranešė, kad Dominikonų respublika sutiko įsileisti ir apgyvendinti Nicholas Levitsky, 25 metų rusų pabėgėlių sūnų, neturintį paso ir pilietybės.

Nuo pereitų metų rugpiūčio mėn. Levitsky buvo laikomas prancūzų laive "Bretagne", kursuojančiame tarp Prancūzijos ir Pietų Amerikos. Levitsky yra gimęs Sanghajuj, iš kur jam pasisekė pabėgti į laisvąjį pasaulį. Bet laisvasis pasaulis nenorėjo jo priimti, kur tik kreipėsi, prašydamas prieglaudos.

Galiausiai JT pabėgėlių komisarui tarpininkaujant Dominikonų respublika jį priėmė.

Kiek anksčiau ta pati Dominikonų respublika priglaudė airių kilmės jūrininką, taip pat be paso ir pilietybės, Patrick O'Brien. Jis taip pat, bėgdamas iš Kinijos, pateko į anglų keltuvą, palaikantį ryšį su Hong Kongu. Bet nulipti nebegalėjo. Jis mėnesių mėnesiais skrajojo, kaip pasmerktas olandas, kol galiausiai Dominikonų respublika pakvietė jį atvažiuoti.

Adlai kritikuoja Ike dėl pažadų neištesėjimo

Pasityčiota iš ūkininkų

SIOUX FALLS, S. D. — Adlai Stevenson, buvęs demokratų kandidatas į prezidentus, savo kalboj prikaišiojo prezidentui Eisenhoweriui, kad jis "ciniškai ir visiškai" pasityčiojo iš savo rinkiminių pažadų, duotų ūkininkams prieš 2 metus.

Adlai farmerių konferencijoj pranašavo, kad dėl dabartinės vyriausybės žemės ūkio politikos tenka laukti dar didesnio kainų smukimo žemės ūkio produktams.

Demokratų kalbėtojai konferencijoj ragino ūkininkus ateinančiais rinkimais lapkričio mėnesį paveržti Kongreso daugumą iš respublikonų, kad užvesta žemės ūkio sekretoriaus Bensono politika būtų sustabdyta.

Išvadavo banditą

Draugai įsiveržė kalėjiman

BOSTONAS. — Ginkluotų banditų gauja įsiveržė į Suffolko kalėjimą, nuginklavo sargybinius ir išvadavo iš už grotų Elmer Burke, 37 metų savo draugą.

E. Burke kaltinamas nužudęs 6 žmones. Netrukus turėjo prasidėti jo byla. Jam gresia kalėjimas iki gyvos galvos. Paspruk̃ęs į saugią vietą, reikia manyti, laikinai, Burke paskambino telefonu, įspėdamas, kad jis ieško progos susitikti ir atsiskaityti su prokuroru.

Nukrito du B-36 bombonešiai

ŽUVO 15 LAKŪNŲ

EL PASO, Tex. — B-36 tipo bombonešis nukrito su 15 vyrų, kurių vienas žuvo, o kiti 14 liko daugiau ar mažiau sužeisti.

Dar baisesnė tokio pat bombonešio tragedija įvyko šeštadienio nakti prie Rapid City, S. C. Su šiuo lėktuvu žuvo 24 žmonės.

B-36 turi šešius propelerinius motorus ir 4 pagelbinius sprausminius.

— **$500 milijonų** neleistinom priemonėm uždirbo namų statybos firmos, stačiusios namus valdžios lėšomis (FHA), sako senatorius Capehart.

Pirmasis Lietuvių Ev. Liut. Sinodas

Š. m. rugpiūčio 21-23 d. Toronte įvyko JAV ir Kanados pirmasis lietuvių ev. liut. sinodas, kuriame dalyvavo tų šalių lietuvių ev. liut. parapijų atstovai ir paskutinės Lietuvos ev. liut. konsistorijos bei lietuvių sinodo valdybos pareigūnai.

Senesniais laikais lietuvių ev. parapijos nebuvo sudariusios savarankiško sinodo: jos priklausydavo vietiniams sinodams. Iš anų laikų dar gajai veikia viena kita parapija, pvz. Chicagos liet. ev. liut. Ziono parapija, dabar aptarnaujama doc. lic. kun. J. Paupero. Po Antrojo Pasaulinio karo atvykę nauji emigrantai, evang. liut. lietuviai įvairiose JAV ir Kanados miestuose atgaivino jau nykstančias arba įkūrė naujas parapijas, pvz. New Yorke, Bostone, Toronte, Hamiltone, kurioms patarnauja kun. P. Dagys, Chicagoje liet. ev. liut. "Tėviškės Bažnyčios" parapija, kuriai patarnauja kun. A. Trakis ir kun. M. Preikšaitis, ir kitur. Žymi šių parapijų ir jų kunigų dalis pareiškė didelį pageidavimą turėti savo lietuvių ev. liut. sinodą, kuriame reikštųsi simbolinė Lietuvos liet. ev. liut. sinodo tąsa.

Šis sinodas turi tikslą suburti JAV ir Kanadoje gyvenančius lietuvius ev. liuteronus, kad vieningai būtų siekiama būti šių kraštų gerais piliečiais, bet ir siekti išlaikyti iš savo tėvų bei protėvių paveldėtą tikėjimą, turėti savo krašte įprastą tvarką ir gimtąja kalba atliekamas pamaldas bei kitas tikybines apeigas, turėti evangeliškos bei lietuviškos dvasios auklėjimą, rūpintis tarpusavio labdarybe, savo spauda ir kultūriniais bei kitais reikalais. Šiame lietuvių sinode nebuvo atstovaujama nė vienam vietiniam sinodui.

Sinodo iškilmingos pamaldos įvyko rugpiūčio 22 d., kurias atlaikė doc. teol. lic. kun. J. Pauperas, Lietuvos lietuvių ev. liut. sinodo vicesenj., kuris ir paskelbė sinodo atidarymą, latvių ev. liut. vys. A. Skrodelis ir kun. P. Dagys. Sinodą sveikino Latvijos arkivysk. atstovas Kanadoj dekanas ir vysk. A. Skrodelis, kuris savo kalboje išryškino, kad evangelikas turi būti gyvas savo tikėjimo narys ir kartu išlikti savo tautos gajus narys. Jis nurodė, kad šiose šalyse latviai ev. liuteronai turi sudarę Latvijos ev. liut. bažnyčios tąsą su savo sinodu ir Latvijoje turėtomis bažnyčios valdybomis. Jis pareiškė, kad nors kai kurios latvių parapijos ir kunigai yra prisidėję prie vietinių dominacijų sinodų, tačiau jiems tatai nekliudo pasilikti pilnateisiais savo bažnyčios ir sinodo nariais bei bendradarbiauti su savo bažnyčios valdyba. Vyskupas linkėjo bei patarė ir lietuviams išlaikyti savo Lietuvoje turėto sinodo bei bažnyčios tąsą. Toliau sveikino Lietuvos ev. reform. bažnyčios superintendentas kun. St. Neimanas, ref. kolegijos įgaliotinis kurt. P. Šernas ir New Yorko latvių ev. liut. bažnyčios kleb. kun. R. Zarinš. Sinodą taip pat sveikino: 1) p-as S. Lozoraitis, linkėdamas sinodui visokio pasisekimo tiek tikybinėje, tiek tautinėje srityje; 2) Lietuvos įgal. ministeris Washingtone p. P. Žadeikis, linkėdamas sinodui suburti visus lietuvius ev. liut. ir būti integrale pasaulio lietuvių bendruomenės dalimi ant broliškumo ir vienybės pamatų; 3) Lietuvos gen. kons. J. Budrys, linkėdamas sinodui išlaikyti visus lietuvius evangelikus iki grįžimo į laisvą Lietuvą; 4) Lietuvos Laisvės Komiteto narys įgaliotinis Dr. M. Brakas, kuris pareiškė, kad sidonas stiprintų lietuvių protestantų vienybę, kad jie išsilaikytų gyvi savo tikėjimo ir tautos nariais, ir linkėjo, kad kitame sinode dalyvautų visos lietuvių parapijos ir kunigai, nes lietuvių stiprybė ir galybė yra vienybė. Dr. Brakas, dalyvaudamas sinodo posėdžiuose, daug padėjo savo patyrimo patarimais. Jo buvo pasiūlytas ir priimtas nuoširdus pageidavimas, kad lietuvių tremties sinodo vicesenj. kun. A. Trakis įsijungtų į šio sinodo valdybą, užimdamas laisvą dvasininko vietą ir tuo prisidėdamas įgyvendinti bei stiprinti vienybę.

Išklausęs paskutinės Lietuvos ev. liut. konsistorijos prezidento prof. Dr. K. Gudaičio, kunigų ir parap. atstovų pranešimus, sinodas sudarė užbrėžtiems tikslams siekti ir vykdyti valdybą, kuri susideda iš trijų rinktų dvasininkų, trijų pasauliečių ir šiose šalyse esamų paskutinio Lietuvos ev. liut. konsist. prezidento ir liet. sinodo vicesenj., tuo atžymint Lietuvos ev. liut. bažnyčios organizacinę tąsą. Sinodas taip pat priėmė laikinius savo veiklos nuostatus.

Sinodas vyko vieningoje nuotaikoje ir pasiryžimo dvasioje, pasitikėdamas Aukščiausiojo palaimos.

—Korespondentas P.

New Yorkas 1888 metais gyrėsi, kad jame esą 10,000 telefonų. Dabar ten yra 3,695,000 telefonų.

Jei tu[illegible] parduoti ūkį
į "Naujienas" tuoj užsuki.
O jei laiko neturėsi —
Telefonu pakalbėsi

PASTABĖLĖS

★

... Kas stebi Japonijos gyvenimą, tie sako, kad toji 90 milijonų naujai persitvarkanti tauta kupina visokeriopų abejonių. Toji naginga, maža reikalaujanti sau ir daug gaminanti kitiems tauta dabar turi tenkintis jai paliktomis salomis. Čia jau žmogus prie žmogaus gyvena. Japonija dabar yra netekusi tokių didelių savo gamybos prekėms rinkų kaip visa Kinija, dalinai Indokinija, dalinai Europa ir kitos vietos, kur prieš antrąjį pasaulinį karą buvo gabenami japonų gaminiai. Kiekvienas galvojąs japonas dabar su baime žiūri į netolimą ateitį. Juo labiau, kad japonų tautos prieauglis yra didelis. Esą, nenuostabu, jei kiekvienos jaunuolės japonės svajonė ištekėti už svetimšalio, o dabar už JAV kario, kurių Japonijoj iki šiol netrūksta. Už jų tūkstančiai japoniukių išteka, kad tik susidaryti sau tvirtesnę ateitį. Jos teka nepaisydamos, kad Japonijoj JAV-bės neturi didesnių simpatijų. Japonijos masėse nors ir sparčiai prigyja JAV papročiai, bet patys Amerikos kareiviai nėra mėgiami.

Japonijos šviesuomenė gerokai yra paveikta iš Kinijos sklindančios komunistinės propagandos. Nors Japonijoj daug išleidžiama prieškomunistinės literatūros, bet bendro parduotų knygų tiražo 75% išperkamos tos knygos, kurios persunktos komunistine propaganda. Esą keista, kad darbininkijoj komunistų įtaka tolydžio išblėsta, nors ir šiaip ji jų tarpe nebuvo didelė, o šviesuomenės tarpe ji didėjanti. Auganti komunistinė įtaka tos šviesuomenės dalies tarpe, kuri neturi pastovesnio užsiėmimo. Net Japonijos universitetuose profesūros tarpe atsiranda nemaža tokių, kurie nėra abejingi komunistams. Neseniai buvusiame viename profesūros susirinkime, kuriame dalyvavo per du šimtu įvairių aukštųjų mokyklų atstovų, iš 6 skaitytų ten pranešimų, jų pusė buvo komunistinio turinio.

Japonijos gyvenimo stebėtojai teigia, kad Japonijos šviesuomenė dabar tą pergyvenanti, ką kitų laisvųjų kraštų šviesuomenė pergyveno prieš 5-7 metus. Tada tos šviesuomenės dalis buvo paveikta SSSR karo laimėjimais ir miesčioniškosios spaudos pigiais džiūgavimais dėl tų laimėjimų, o paskui — kai kuriais komunistų pasisekimais tarptautinėj politikoj. Vėliau tos šviesuomenės dalies komunistų garais paveikti protai pradėjo blaivėti, tai yra jie pradėjo savarankiau galvoti. Dabar Japonijos šviesuomenės dalis yra veikiama Kinijos įvairių pasisekimų ir jos pigiai skleidžiamu šūkiu — *Azija aziatams.*

Bet kas esą įdomiausia Japonijoj, tai tas, kad ten knygą yra mėgiama ir ji plačiai skaitoma.

—*a.*

"Naujienose"
pasiskelbęs — visus
biznvie nustelbia.

Ave., Brooklyn 11, N. Y.

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga
246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

E. & J. CONSTRUCTION CO.

Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.

Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.
Mieste ir priemiesčiuose.

10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEdarcrest 3-2193

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VEDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales-service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. — VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

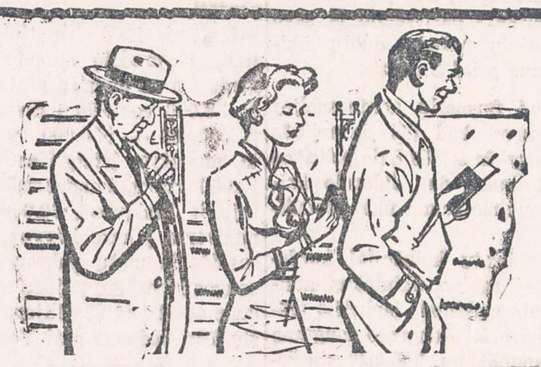

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

His hero...do you really deserve it?

OF COURSE you deserve to be your son's hero. Haven't you worked extra hard to provide for his physical needs, strained your memory to feed his enormous curiosity?

Still, you wonder at times if you can ever be equal to the image you see reflected in his eyes. You wonder if you can ever build enough security to justify the unqualified faith that lights his face now.

Eight million Americans have discovered a plan that's helping them provide financial security for their families—educations for their children. It's the Payroll Savings Plan of investment in U. S. Savings Bonds. Here's how it works. Decide what you want to save. The people in your pay office put that amount aside *for* you each payday. When enough accumulates, they buy and turn over to you an interest-earning Series E Bond.

For your family's sake, sign up today for the Payroll Savings Plan.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. — Telef.: GRovehill 6-7575

GAPSINKITĖS NAUJIENOSE

Spaudos pabiros

Organizuojant Lietuvių Enciklopedijos leidimą ir išleidus jos pirmąjį tomą, buvo daug daug kalbėta, rašyta ir pasiginčyta apie šį mokslo veikalą. Pasirodžius antrajam tomui, tas triukšmelis visai aptilo, ir mūsų spaudoje visai mažai tebuvo minimas. Atrodo, kad darbas įsisiūbavo ir vykdomas visiškai tobulai. Tiesa, antrasis tomas išleistas, kaip ir pirmasis, gražiai, popierius geras ir nuotraukos visai aiškios. Tačiau pačiame tekste, broliukai, nelabai pagirtini dalykai dedasi. Korektūros klaidų apstu, k. a.: "Balčys Kęstutis Robertas... mokėsi *ligi 1947 Kauno* dvasinėje seminarijoje. *1947 grįžęs į JAV* studijavo teologiją Rochestery..." "Baranauskas Stasys *1943 kaip solistas pasirodė Kaune,... 1943 atvyko* į JAV" (Tur būt povandeniniu laivu?)

* * *

Savaitraščio Vienybės nr. 29 Vytautas Meškauskas, kalbėdamas apie "Logikos išprievartavimą", begėdiškai išprievartavo "Spaudos Pabirų", buvusių "Naujienų" Nr. 162, mintis. Ten buvau parašęs šitaip: "...skaitau vieną, skaitau kitą dienraštį ir abu, tarsi dvyniai, tvirtina tą patį... Skaitau vieną savaitraštį, skaitau kitą ir trečią ir visi, kaip trinučiai, vienodai tvirtina... Be melo detektoriaus teisybės jokiu būdu nesužinosi". O Vytautas Meškauskas, savo malonumui pasiėmė iš to tik šiuos žodžius: "skaitau vieną, skaitau kitą dienraštį ir abu tarsi dvyniai, tvirtina tą patį. Be melo detektoriaus teisybės jokiu būdu nesužinosi". Apie savaitraščius (Dirvą, Vienybę ir Laisvąją Lietuvą, nes juos turėjau mintyje, rašydamas anas Spaudos Pabiras) nė žodelio. Išsipešė sau reikalingus žodžius, ir, kaimietišku žargonu kalbant, grajina jais. Visokios rūšies žagintojus visų kraštų įstatymai labai skaudžiai baudžia, bet kokios bausmės taikintinos *spaudos* ir svetimų minčių prievartautojams? Tokiems, kaip Vytautas Meškauskas? Mano prietelius daktaras Jonas Adomavičius puikių straipsnių prirašo apie visokias ligas ir vaistus. Mielas Jonai, patark, kokie vaistai tinka spaudos prievartautojams?

* * *

Tai buvo 1940 metų vasarą. Rusai jau buvo okupavę Lietuvą, bet dar nepriklausomybės laiku suplanuoti fizinio lavinimo mokytojams ir sporto instruktoriams pasitobulinti kursai Palangoje buvo atidaryti. Kursantų susirinko didelis skaičius. Gyveno jie lauke pastatytose palapinėse. Savaime suprantama, kad į tuos kursus kompartija atsiuntė savo agentų — kelis komjaunuolius. Jie gyveno visi vienoje palapinėje. Nesunku buvo tą palapinę pastebėti, nes prieš ją komjaunuoliai pasistatė Stalino paveikslą. Antrą ar trečią dieną po Stalino paveikslo viešo pasirodymo prieš gretimą palapinę atsirado kitas paveikslas: gabia dailininko ranka nupiešta nuoga moteris. Komjaunuoliai susijaudino, ir tuojau atbėgo pas stovyklos vadovą skųstis. Dantis kalendami, komjaunuoliai atatempė tariamąjį Stalino "niekintoją": "Štai, tai jis nupiešė ir netolį draugo Stalino pakabino nuogos mergos portretą!.." Aukštokas, liesas, blyškiu veidu jaunuolis nė nebandė gintis: "Ar paveikslas taip blogai nupieštas, kad jis gali ką nors įžeisti?" Ne, piešinys buvo tikrai geras, tačiau stovyklos vadovas patarė dailininkui savo kūrinį laikyti atokiau nuo ūsoriaus Stalino, nes buvo prasidėjusi tokia gadynė, kurioje, nors ir biauriausiai nupiešti, buvo garbinami tiktai okupantų vadų paveikslai. Tačiau anas jaunas dailininkas nei Stalino, nei kitų "liaudies sūnų" paveikslų piešti nepradėjo, nors už tai būtų padaręs puikią karjerą. Šiandien apie tą augalotą, liesoką, blyškiu veidu vyriškį rašo daugelio pasaulio kraštų spauda, o Paryžiaus meno mylėtojai jo paveikslus perka ir laiko garbingiausiose vietose. Tas jaunuolis, 1940 m. vasarą drįsęs "įžeisti" "visagalį" Staliną, buvo dailininkas Vytautas Kasiulis.

* * *

Draugo Nr. 191 J. Kreivėnas rašo: "Chicagos Lietuvių Vyrų choras su p. Kučiūno parama (libretto) užsiprašė ir J. Gaidelis parašė oratoriją "Giesmė apie Gediminą". Teko girdėti, kad šio reikalo vadovai suklupo prieš partitūrą. Nugąsdino ne tiek muzika, kiek pastatymo galimybės: kur gausime pinigų?" Taigi, tie pinigai. Be jų nei parodos suruoši, nei gero koncerto; be jų ir daugelis menininkų dingsta gyvenimo pilkumose. Tačiau vienas kitas užsispyrėlis ir be jų išsimuša į paviršių. Dailininkas V. Kasiulis iškilo Paryžiuje naktimis eidamas naktinio sargo pareigas, o dienomis kurdamas savo kūrinius: "Džiaugsmas gyventi!" Dabar mes juo didžiuojamės: "Matai, kaip iškilo lietuvis menininkas. Mums garbė, nes ir mes lietuviai..." Nors mes prie to iškilimo nė dulkelės neprisidėjome. Paprastai mes savuosius gabiuosius žmones pastebime tik tada, kai jau jie savomis jėgomis yra prasimušę. Bet kol jie antžmogiškomis pastangomis grumiasi ir kopia į jų vertas aukštumas, mums nuo to nei šilta, nei šalta. Kad ir aukščiau pacituotuose J. Kreivėno žodžiuose mes randame tik sausą davinį: trūksta pinigų naujai sukurtam muzikos veikalui parodyti. Bet kokiomis sąlygomis menininkas tą kūrinį rašė, su kokiais piniginiais sunkumais jam teko grumtis, mums neįdomu. Kompozitorius Julius Gaidelis savo gabumais yra toks vyras, kurio mums gali pavydėti kitos, nors ir labai muzikoje išlepusios tautos. Bet ką mes apie jo kūrybą savo spaudoje esame skaitę? Praeitais metais vienur kitur buvo parašyta, kad jis, kaip pirmasis tremtinys muzikas, baigė aukštąją muzikos mokyklą Bostone ir gavo "Master Degree" — magistro laipsnį; retkarčiais užtinkame parašyta apie vieną kitą jo sukomponuotą dainą, o apie jo sukurtus didesnės apimties kūrinius niekas nepasistengia painformuoti ir juos plačiau pagvildenti. Girdėjau, kad mūsų smuikininkė - virtuozė Elena Kuprevičiūtė į savo repertuarą yra įtraukusi Juliaus Gaidelio Sonetą. Gal, o kartais gal amerikonų spauda pirma pastebės šio kompozitoriaus gabumus, tada ir mes šoksime ploti saviškiui. O kol tai bus, kompozitorius Julius Gaidelis kuria ir yra sukūręs veikalų daug kartų vertingesnių už tuos, kuriuos mes girdime per didžiąsias radijo stotis arba didžiuliuose simfoniniuose koncertuose. Dailininkas Vytautas Kasiulis, grumdamasis su pragyvenimo sunkumais ir kurdamas savo kūrinius, turėjo nors nuolatinį naktinio sargo darbą, o kompozitorius Julius Gaidelis, oratorijos "Giesmė apie Gediminą" ir daugelio kitų muzikos kūrinių, viešumai dar nežinomų, autorius nė to neturi. Bet jis vis tiek kopia ir kopia aukštyn. Jeigu jam pasiseks pasiekti jo vertą pripažinimą, ir aš, kaip ir mes visi niekuo prie to škilimo neprisidėję, džiūgausiu: "Matote, kokių gabių lietuvių esama!"

J. Jašinskas

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Jenny, Guernsey karvė, prileidžiama prie savo veršio, kurį ji atsivedė televizijos programoje, pateiktoje Amerikos veterinarų (gyvulių gydytojų) draugijos suvažiavime Seattle, Washington. Veršis yra 5 minučių amžiaus.

GRAŽIOJI LIETUVA

Akmenės miestelis ir grafo V. Zubovo rezidencija

Kaip atsirado Akmenės miestelis, Mažeikių apskrityje, žinių nėra. Tarp įvairaus ūgio lapuočių kyšo mūro ir medžio pastatai. Viena miestelio dalis lyg stovi aukštumoje, o kita — lygumoje. Ant aukščiausios kalvos viršūnės pastatyta graži, impozantiška, vienabokštė gotikos stiliaus bažnyčia. Nors ir neturi tų didelių ugningų bangavimų, kaip šv. Onos bažnytėlė Vilniuje, bet antroji jos sesuo yra Mintaujos mieste — Latvijoje.

Nuostabu, kad joje buvę vargonai tokio jau seno amžiaus, kad juodo ąžuolo klaviatūra nuo pirštų turėjo labai gilius įdubimus, nors patys vargonai buvo visiškai dar geri. Kieno buvo padaryti, žinių neturima. Tuo rekalu Neprikl. Lietuvoje buvo spaudoje rašyta.

Senieji žmonės pasakoja įvairiausius padavimus bei istorijas. Esą, čia buvusi lietuvių kariuomenės su kalavijuočių ordenu mūšio vieta. O taip pat švedų, prancūzų karai bei 1831 ir 1863 metų sukilimai prieš rusų okupaciją.

Nuo Akmenės miestelio į šiaurę, Laižuvos bei Klakolių miestelių link, už 8-9 km, yra prie vieškelio, tarp šimtamečių medžių paskendusi, grafo Vladimiro Zubovo rezidencija — Medemrodės dvaras. Lyg koks, mažas prie Bavarijos Alpių miestelis, kuris savo akmeniniais bei mediniais didžiuliais, įvairios paskirties pastatais liudija kelių šimtmečių senumą. Aplink jį didžiuliai dirbamos žemės plotai ribojasi su kaimais, paskiromis ūkininkų sodybomis, miškais ir gretimo Mažulių dvaro žemėmis. Už minimo dvaro žemių, anapus vieškelio, vėl Karpelkės dvaras, už jo — kitas. Tiek dvarai, tiek ir miškai — grafo nuosavybė. Bet po I Didžiojo karo, metams slenkant, žemės reformos pasėkoje, kūrėsi dvaruose naujakurių sodybos.

Grafas Vladimiras Zubovas, nors kilęs iš garsiųjų grafų Zubovų giminės, buvo didelis lietuvių veiklos rėmėjas dar caro laikais. Savo teisingumu, nuoširdumu ir demokratinėmis pažiūromis apskrityje ir už jos ribų buvo visų labai gerbiamas. Ir su gilia pagarba dar ir dabar (grafas mirė Nepr. Lietuvos laikais), yra minimas tų asmenų, kurie jį pažino.

Po I Didžiojo karo ant griuvėsių kėlėsi Nepriklausomoji Lietuva. Ir į jį kreipėsi įvairaus luomo žmonės, prašydami pagalbos. Nors grafas Vladimiras Zubovas ką tik iš svetimos valstybės grįžęs, radęs apardytą ūkį, bet, matydamas žmonių didelį vargą ir būtiniausių daiktų trūkumą, davė dvarų ūkvedžiams patvarkymą išduoti: vaikams pieną, sėklai ir duonai — grūdus, skolinti arklius ir t.t ir t.t.

Pačioje rezidencijoje grafo rūpesčiu buvo įsteigta dviklasinė mokykla. Ir pirmaisiais nepriklausomybės metais mokyklai vadovavo dvi talentingos mokytojos: grafaitė Valerija ir Janina Sinkevičiūtė-Strazdienė. Vėliau grafaitė išvyko į užsienį studijų, o antroji — per II karą, vokiečių okupacijos metu, tragiškai žuvo. Tai reto pasiaukojimo ir kilnios sielos moterys. Didžios lietuvių tautai patriotės. Aukštos inteligencijos asmenybės. Be to, nepaprastos pedagogės bei puikios psichologės. Iš mokyklinio jaunimo, kuris pasižymėjo ypatingais savo gabumais, jos grafui V. Zubovui tai atestuodavo, ir jo lėšomis jie buvo siunčiami į Mažeikių, Šiaulių bei Kauno gimnazijas.

Nuo Akmenės miestelio į rytus, už 6 km, prie vieškelio Kruopiai — Žagarė, yra Elkiškių (Alkiškių) kaimas. Beveik pačiame kaimo gale, gražiame pušyne, įrengtas didelis I Didžiojo karo karių kapinynas. Juose ilsisi dešimtimis tūkstančių rusų ir vokiečių. Už akmens sienų — liuteronų kapai su viduryje esančia bažnyčia. Netoli, už vieškelio, dar pirmais nepriklausomybės metais stovėjo aukštas, plokščia viršūne ilgas piliakalnis. Nuo jo viršūnės anuomet matėsi įvairus ir gražus gamtovaizdis. Anuomet iš plačių apylinkių jaunimas ruošdavo gegužines ir Joninių laužus bei šiaip giedriais vakarais nuo jo skambėdavo merginų ir vyrų dainos. Toli toli, nuo piliakalnio viršūnės, aidėdavo dainų posmai.

Po I karo, vokiečių okupacijos metais, piliakalnio vakarų šonas buvo smarkiai sužalotas. Mat, imta žvyro vieškelių taisymui. O pačiame piliakalnyje buvo randama varinių ir sidabrinių papuošalų su žmonių kaulais. Žvyro kasėjai surinkdavo buvusių žmonių palaikus ir iš šiaurės piliakalnio šono, prie vieškelio esančio berymančio vienintelio geležinio kryžiaus, palaidodavę. Ir gražų piliakalnį ardė toliau. Mat, reikia žvyro vieškelių taisymui. O jo daugelį kilometrų aplink nebuvo. Nes visur lengva žemė — pusiau smėlynas. Ir 1932 m., nuvykus į tą gražią vietovę, nustebta: vietoje buvusio piliakalnio — milžiniška, gili duobė. Duobės gilūs krantai ardė patį vieškelį. O buvusio gražaus piliakalnio su iš senų laikų išsilikusia didele smukle — nė kvapo. Apie buvusią smuklę senieji žmonės pripasakojo įvairiausių istorijų.

Toks pat likimas laukė ir kitos istorinės vietovės: Punios ir Liškiavos piliakalnius Nemuno upės vanduo plauja, ir kas metai pakilęs su ledais vanduo, nusineša į upės vagą piliakalnių nemažą kiekį žemių.

Juozas Neris

Juozas Švaistas

PETRAS ŠIRVOKAS

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti seniems ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.75. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

* Čia yra pranešimas iš "Crusade for Traffic Safety": Jeigu Jūs nesilaikydamas įstatymų, esate įveltas į susisiekimo nelaimę, tai turite mažai vilties gauti atlyginimą už padarytus nuostolius.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

500 RANKINIŲ LAIKRODĖLIŲ

Vyriškų ir moteriškų 17 akmenų, gražiose paauksuotose dėžutėse ir 14 kar. gold filled paauksuoti, vertės $39.95. Per trumpą laiką išparduodame už $19.95. Be to dar priimame mainais seną laikrodėlį.

1,000 deimantinių žiedų, geriausios rūšies brilijantai nupiginta kaina. 2,000 perlų, branzolėtų, spilkučių, auskarių, paprastų brangenybių, vertės nuo $2.00 iki $5.00 — nupiginta po $1.00.

Lininės staltiesės, didelės mieros, vertės $3.00, po	$1.00
Sidabriniai ir stainless steel peiliai, šaukštai, šakutės, po 8c. vienas. Indai, lėkštės, po 10 centų viena.	
Elektriniai maži phonografai po	$8.00
Phonografai, vertės $24.00, po	$12.00
Mažutės radijos po	$14.00

LIETUVOS AUKSO — GINTARO

didžiausias išpardavimas vyksta šią savaitę Jos. F. Budriko krautuvėje, 3241 So. Halsted Street. Štai, kokios kainos pasiūlomos jūsų pinigų sutaupymui:

Ilgi gintaro karoliai, medaus spalvos, pailgais karoliukais, vertės $50.00, dabar tiktai už	$25.00
Dideli, stambūs, vyšnios formos karoliukais gintaro karoliai, vertės $45.00, dabar	$24.00
Gintaro karoliai, vertės $38.00, dabar	$23.00
Tamsaus gintaro karoliai tiktai po	$9.00
Gintarinės apyrankės parduodamos 25%-40% pigiau normalios kainos.	
Gintariniai šviesaus medaus spalvos laiškams atidaryti peiliai, vertės $7.00, dabar	$4.00
Mažesni tokie peiliai, vertės $5.00, dabar po	$3.00
Gintarinė cigaretėms dėžėlė, vertės $22.00, dabar	$15.00
Gintariniai žiebtuvėliai, vertės $10.00, dabar	$7.95
Gintarinis mundštukas, vertės $3.00, dabar	$1.50
Gintariniai paveikslui rėmeliai, vertės $15.00, dabar po	$9.95
Gintariniai auskarai, vertės $5.00, dabar po	$3.00
Gėlės žiedo formos gintarinės spilkos, vertės $6.00, dabar	$4.50
Gintarinės spilkos su ąžuolo gilės imitacija, vertės $5.00, tik	$3.50
Vyriškos gintarinės marškinių rankogaliams sagos, vertės $5.00, dabar tiktai po	$3.00

Tad kviečiame visus ir visas pasinaudoti taip labai nupigintu lietuvišku auksu—gintaru, kurio kokybė garantuojama visam gyvenimui.

BUDRIKO KRAUTUVĖ, 3241 SO. HALSTED STREET, atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki vėlumos.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St. Tel.: CAlumet 5-7237

Budriko radijo valanda kiekvieną ketvirtadienį iš stoties WHFC, 1450 kil. 6—7 val. vakare. Kiekvienam Budriko radijo klausytojui skiriama brangi dovana už atspėjimą kurio nors programos dalyko ar jo išpildytojo.

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

SHULMISTRAS & Co.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

3-6300

Property Management Mortgage Loans

Home of ARCHER CURRENCY EXCHANGE

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

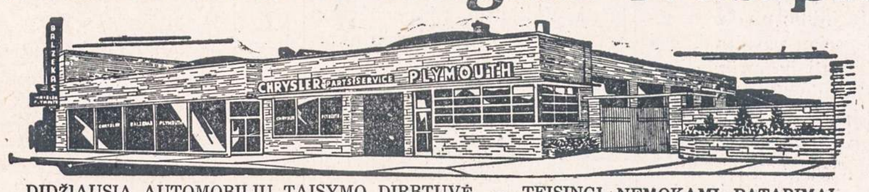

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00

300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — GERAS PATARNAVIMAS • TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI. LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

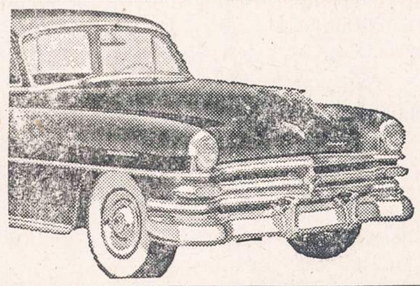

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Dėl Formozos Gali Kilti Muštynės

Kinijos komunistai kelis kartus viešai pareiškė savo pasiryžimą "išlaisvinti Formozą". Jiems nerūpi, ar tos salos gyventojai nori būt komunistų "išlaisvinti". Formoza, girdi, "priklauso" Kinijai — ir pabaigta. O kodėl priklauso? "Priklauso" dėl to, kad karo metu taip buvo susitarę Teherane velionis Rooseveltas, velionis Stalinas ir Churchillas.

Bet tas susitarimas reiškė, kad Formoza po karo bus atiduota Chiang Kaisheko vadovaujamai tautinei Kinijos vyriausybeei valdyti. Ši vyriausybė dabar valdo Formozą. O kuo yra pagrįstos Mao Tze-tungo pretenzijos? Tiktai tuo, kad jam pasisekė **užkariauti** Kinijos teritoriją kontinente. Bet tas užkariavimas įvyko priešingai Teherano susitarimams!

x

Jungtinės Valstybės prižadėjo ginti Formozą. Septintasis JAV laivynas turi įsakymą neleisti komunistams į ją įsiveržti. Todėl, jei Peipingo jėgos bandytų ją pulti, Amerikos karo laivai ir laivyno lėktuvai imtų šaudyti.

Pats prez. Eisenhoweris neseniai įspėjo Kinijos komunistus, kad jiems teks lipti "per Amerikos laivyną", jei jie norės paimti Formozą. Ir, matyt, į kovą prieš puolikus stotų ne vien tie laivai, kurie saugoja vandenis tarp Formozos ir žemyno krantų. Washingtonas buvo liepęs, kai sustojo karas Indokinijoje, perkelti kai kuriuos didžiuosius laivus iš Ramiojo Vandenyno į Atlantą; bet šiomis dienomis įsakymas tapo atšauktas.

Matyt, visos JAV jėgos Pacifike yra laikomos pasiruošimo stovyje tam atvejui, jei įvyktų ginkluotas susirėmimas dėl Formozos.

x

To akivaizdoje kyla klausimas, argi komunistai drįs pradėti puolimą?

Anksčiau Washingtonas nemanė, kad jie tai darytų. Bet paskutiniai Peipingo grasinimai verčia Amerikos karo vadovybę abejoti. Ką gali žinoti, ar jie tik smarkauja, ar jie iš tikrųjų rengiasi Formozą "laisvinti"?

Jie perdaug užsiangažavo. Kai diktatūrinis režimas garsiai išbubnija savo "žygį", tai jam paskui nelengva nuo jo atsisakyti, nepakenkus savo "prestyžui", — nebent jisai planuoja kokį sensacingą puolimą kitoje vietoje.

JAV nenori būti užkluptos. Tolimųjų Rytų stebėtojai mano, kad ginkluotas susikirtimas su Kinijos komunistais gali įvykti "labai greit". Tada nebebus laiko svarstyti, kokiu būdu atsakyti į priešo ataką.

Vyriausias Amerikos ginkluotųjų jėgų vadas Pacifike, adm. Felix B. Stump, davė suprasti priešui, kad Jungtinės Valstybės ne tik gintų Formozos salą, jei komunistai bandys ją pulti, bet pereitų į ofenzyvą prieš Kiniją.

Agresorių kitokiu būdu, tur būt, ir nebus galima numalšinti. Juo daugiau jiems, "dėl šventos ramybės", nusileidžiama, juo jie darosi agresingesni. Jie nenurims, kol negaus gerai į kailį.

APŽVALGA

OPOZICIJA VLIK'E

Po viso triukšmo, kuris buvo sukeltas dalyje mūsų spaudos ir visuomenės dėl Vliko pirmininkų atvykimo į JAV, bandoma susivokti, kas iš to išėjo. Tie, kurie ofensyvą pradėjo, jaučiasi nepasiekę savo tikslo. Bet tada kyla klausimas, ar buvo verta dėti tiek daug pastangų "priešui" nugalėti?

"Dirvoje" plačiai išdėstoma "LTS vadovybės pažiūra" į tai, kas pastaruoju laiku atsitiko Vlike, ir gana pesimistišku tonu bandoma paaiškinti "bendraminčiams", kam tautininkai iš viso dalyvauja "formalistinėse ir partiškai-prestižinėse" rungtynėse. Esą,

"Dalyvaujame visų pirma tam, kad kiekvienu atveju stiprintumėm balsą, kviečiantį prie tikrojo Vlikui deramo darbo. Taip pat ir todėl, kad šalia viršūnėse vykstančių bergždžių(!) rungtynių, Vliko įstaigose yra atliekama ir pozityvių darbų".

Vadinasi, Vliko viršūnėse vyksta **bergždžios rungtynės,** o jo įstaigose ("apačiose") atliekama **pozityvūs darbai.** LTS atstovai, girdi, stengiasi tuos pozityvius darbus "palaikyti pozityvioje linkmėje" — ir dėl to jie dalyvauja rungtynėse, kurias jų pačių vadovybė vadina "bergždžiomis"!

Čia kas nors netvarkoje.

Toliau seka dar toks paaiškinimas:

"Šis dalyvavimas, ypač pastaruoju metu, yra opozicinio pobūdžio. Tačiau tai yra opozicija ne Vlikui ar jo idėjai, bet tik jame įsivyravusiai, mūsų nuomone, klaidingai kai kurių darbų linkmei ir tai nelemtai dvasiai, kuria sekant, **nereikalingiems** dalykams pastangų ir lėšų leidimas bandomas vadinti didžiais Lietuvos išsilaisvinimo darbais bei pasiaukojimu, arba net ir nepavykę žygiai garsinami kaip nepaprasti laimėjimai".

Čia vis kalbama užuominomis, nenurodant konkrečių faktų. Galima numanyti, kad pvz. "nereikalingais dalykais" to pareiškimo autoriai laiko Vliko pirmininkų **kelionę į Ameriką,** o "nepavykusiais žygiais" — jų **atsilankymas Washingtone.** Taip per du mėnesiu rašė tautininkų laikraščiai ir taip kalbėjo kai kurie "radijušninkai". Bet toks vertinimas tėra tik jų **nuomonė.** Argi dėl nuomonių skirtumo reikėjo šaudyti iš visų kanuolių? Tai viena.

Antra. Kai daugumos nuomonė paima viršų, tai mažuma tvarkingoje organizacijoje **nusilenkia daugumos nutarimui** ir, jei jau negali daugumos žygio remti, tai bent nekiša pagalio į jos ratus. Antraip, būtų anarchija. Taigi opozicijos tęsimas po to, kai nutarimas buvo padarytas dauguma balsų, vargiai begali būt pateisintas.

Pagaliau, sakoma, kad ta opozicija esanti **ne Vlikui,** o tam tikriems reiškiniams jo viduje. Bet jei Vlikas yra puolamas **iš oro** (per spaudą, per radiją ir t.t.), tai jau čia pasidaro kova **prieš patį Vliką.** Argi LTS vadovybė to nesupranta?

Tegu ji pagalvoja. Sakysime, Vliko priešakyje stovėtų LTS žmonės — ir kas nors imtų juos bombarduoti taip, kaip buvo bombarduojami dabartiniai Vliko ir VTos pirmininkai: ar jie (LTS žmonės) tokiu atveju nejaustų, kad tai yra puolimas prieš pačią įstaigą?

Sau ir kitiems reikia taikyti **vieną logiką,** o ne dvi.

MATERIALINIAI TURTAI IR DVASIA

Prieš kiek laiko "Draugas" įdėjo kun. V. Bgd. parašytą editorialą apie "socialdemokratus kryžkelėje", bandydamas išdėstyti teoretinius ir ideologinius skirtumus, pasireiškusius Vokietijos socialdemokratų partijoje. Bet jo dėstymas buvo toks miglotas, kad galima buvo numanyti, jog autorius sėmė žinias iš antrų, trečių arba net labiau nutolusių nuo originalo šaltinių; tai buvo, anot to lenkų posakio, "dziesiąta woda po kisielu (dešimtas vanduo nuo kisieliaus). Todėl nėra prasmės čia į tai gilintis.

Bet "D." rašytojas palietė ir lietuvius socialdemokratus, rasdamas reikalinga juos pamokyti, kodėl jie turį atsisakyti nuo "marksizmo". V. Bgd. pamoka skamba taip:

"Marksizmas yra nepriimtinas krikščioniškai visuomenei ne dėl to, kad jis įnešė naują sąjūdį darbininkijoj. Jis yra nepriimtinas dėl to, kad jis žemiškų gėrybių geismą pateisino būti svarbiausiu ekonominio gyvenimo tvarkytoju. Marksizmas atmetė ilgas krikščionybės pastangas išlaisvinti žmogų iš priklausomybės turtui ir padaryti dvasią jo gyvenimo šeimininku". ("Draugas", rugp. 23 d.).

Prisipažįstame, kad mes nesame girdėję apie tokį "marksizmą", kuris **pateisino** žemiškų gėrybių geismą, kaip svarbiausią ekonominio gyvenimo tvarkytoją. Mums nesuprantama, kam iš viso toks geismas turėtų būt "teisinamas".

Žmogus nori būt pavalgęs. Tai yra **faktas,** o ne reklama. Žmogus nori, be to, būt apsirengęs, turėti butą, o jei galima, tai ir savo namą; jisai nori turėti pinigų, kad galėtų už juos nusipirkti įvairių kitokių gėrybių. Tai yra taip paprastas, naturalus dalykas, kad to niekas nesmerkia ir todėl nėra reikalo to noro ir "teisinti". Turto geidimas esti smerkiamas tiktai tada, kada žmogus stengiasi prisigrobti perdaug (godumas) arba grobia, kas priklauso kitiems (skriauda).

Normalus geidimas žemiškų gėrybių yra teigiamas reiškinys. Jei žmogus nesistengtų įsigyti maisto, tai jisai arba mirtų badu, arba kiti turėtų jį maitinti. Jei pas žmones nebūtų noro įsigyti įvairių gėrybių daugiau, negu kad jie turi, tai nebūtų

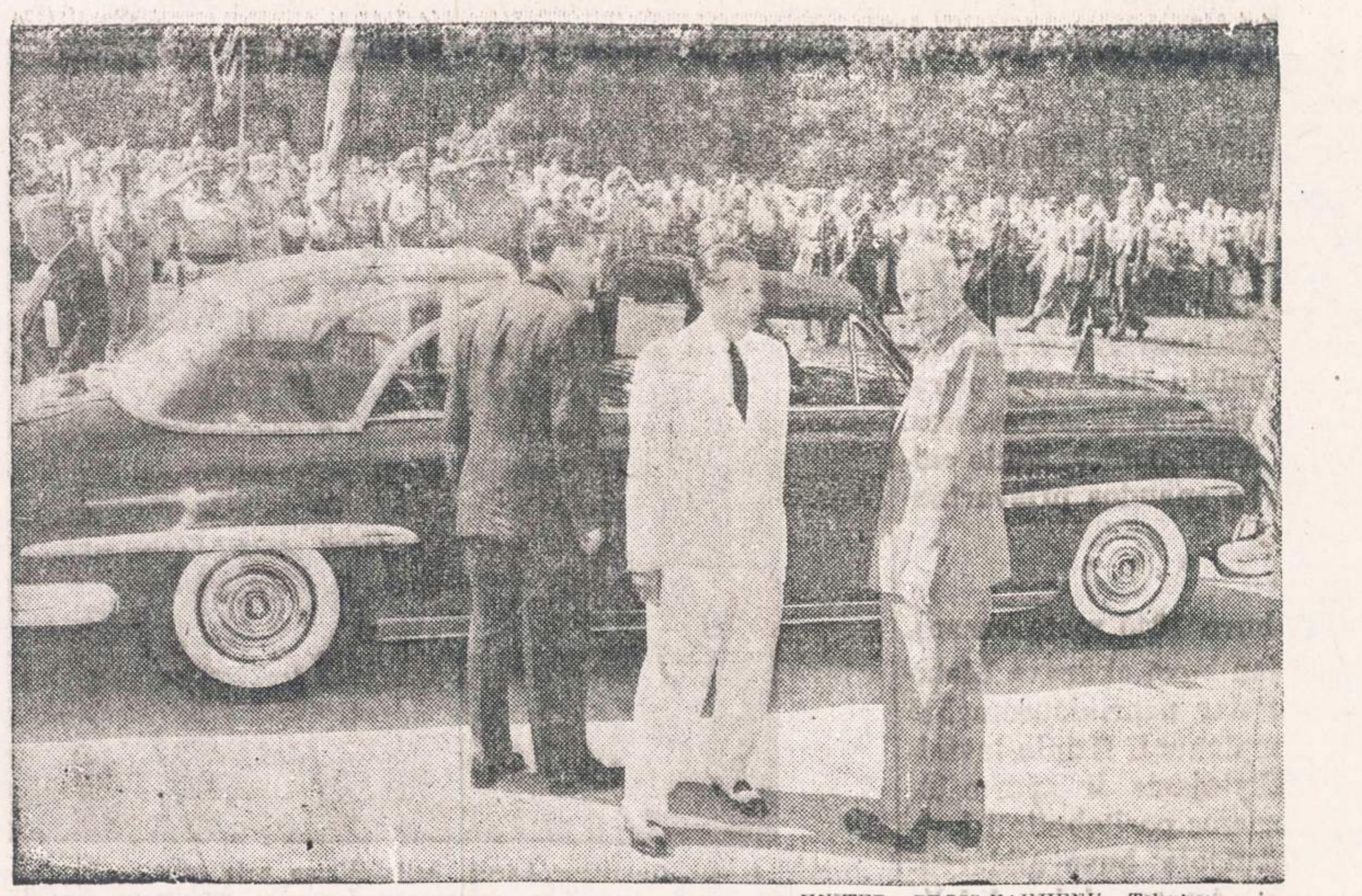

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
PREZ. EISENHOWERIS SPRINGFIELDE. — Praeitą savaitę prezidentas Dwight D. Eisenhoweris atvyko į Springfieldą ir parodos atidarymo metu pasakė kalbą.

ekonominio progreso, o be pažangos ekonomijoje (ūkiniuose reikaluose) negalėtų žengti priekyn nė dvasinė žmonių kultūra; žmonės niekad nebūtų išėję iš "laukinio" stovio.

Tai šiandien visiems aišku, kaip ant delno, o ne kurio vieno "izmo" atstovams. Aišku ir krikščionims. Mes nesame matę nė vienos krikščioniškos partijos arba srovės, kuri nesiskelbtų siekianti **pagerinti** žmonių būvį, **pakelti** žmonių gerovę.

Taigi turto geidimo atžvilgiu krikščionys, bent šių dienų krikščionys, niekuo nesiskiria nuo kitų žmonių. Bet ką reiškia tada Bgd. teigimas, kad krikščionybė ilgai dėjusi pastangas **"išlaisvinti žmogų iš priklausomybės turtui"?**

Ekonominė priklausomybė

Kokios buvo tos pastangos ir kada jos buvo dedamos, jisai, deja, nepasako. Gal būt, jisai turėjo galvoje **pasnikus,** kuriuos katalikų bažnyčia įvedė tikintiesiems? Atsisakymas nuo valgio reiškia atsisakymą nuo tam tikros "žemiškos gėrybės" — maisto. Bet tai tik laikinas susilaikymas, o ne visiškas valgio atsižadėjimas.

O gal jam prisiminė Kristaus žodžiai: "Įsižiūrėkite į varnus: jie juk nesėja ir nepiauna, neturi nei sandėlio, nei kluono; Dievas juos maitina. Įsižiūrėkite į lelijas, kaip jos auga; jos neverpia ir neaudžia; sakau gi jums, ir Saliamonas visoje savo garbėje neapsivilkdavo, kaip viena iš jų... Taigi ir jūs nesiklausinėkite, ką valgysite, ką gersite ir neturėkite didelių norų"...? (Luko 12, 22-30). Nors tai ir laikoma **oficialiu krikščionybės mokymu,** bet kuris gi krikščionis juo vadovaujasi savo gyvenime?

Beveik per du tūkstančiu metų krikščionybės gyvavimo buvo įvairių bandymų šituo keliu "išlaisvinti žmogų iš priklausomybės nuo turto", bet iš to nieko neišėjo. O neišėjo dėl to, kad nebuvo surasta, iš ko ta priklausomybė kyla. Tik atidengus blogio priežastį, yra galimybė surasti būdus ir priemones jam pašalinti.

Ekonominė žmogaus priklausomybė pareina **ne nuo jo geismo** valgyti, apsirengti, turėti pastogę ir t.t., o nuo to, **kaip yra pagaminamos** tos gėrybės, kuriomis šitos gyvenimo reikmenos yra patenkinamos. Nurodysime čia tik vieną veiksnį šituose žmogaus santykiuose su **materialinėmis gėrybėmis: kas valdo gamybos įrankius,** tam tenka **gamybos vaisius.** Todėl gamybos įrankių valdymas daro žmogų nepriklausomu. Jei žmogus galėtų viską pasigaminti, ko jam reikia, **savais įrankiais,** tai jisai būtų ekonomiškai nepriklausomas.

Tačiau visi žino, kad to nėra. Vienas žmogus tegali pasigaminti tik dalelę to, ko kam reikia, kad galėtų gyventi. Daug gaminių jisai yra priverstas imti iš kitų žmonių. Tuo būdu jie pasidaro priklausomi **vieni nuo kitų.** Toliau, ekonominės evoliucijos raidoje, didelė dalis žmonių pasilieka **be gamybos įrankių;** šiuos užvaldo tie, kurie nedirba. Tada dirbančiųjų priklausomybė pasidaro dar sunkesnė: jie priklauso tiesiog nuo darbo įrankių savininko valios ir malonės.

Tegu V. Bgd. pasako, ar tų žmonių atsižadėjimas žemiškųjų gėrybių gali bent kiek sumažinti jų priklausomybę? Ar jų dvasia pasidarys jų "gyvenimo šeimininku", jei jie negeis didesnio atlyginimo už darbą, nenorėdami geriau pavalgyti, gražiau apsirengti ir aprūpinti savo šeimą? Kaip tik atvirkščiai!

Šito klausimo krikščionybė nesugebėjo išaiškinti, ir dėl to jos kova dėl ekonominio ir socialinio žmogaus išlaisvinimo buvo nesėkminga.

ST. JŠK.

Sovietai perima Lietuvos sienų saugojimą

Vienas buvęs pasienio policijos tarnautojas papasakojo savo pergyvenimus: "Lietuvos sienas, be muitininkų, dar saugojo ir pasienio policija. Per virš 15 savo tarnybos metų teko pergyventi daugybę įvairių nuotykių ir nuotykėlių. Apie vieną mano tarnybos nuotykį norėčiau papasakoti. Tai buvo 1940 m. birželio mėn. pabaigoje — dienos neatsimenu. Sovietų NKVD daliniai perima iš Lietuvos pasienio policijos sienos saugojimą. Nežinau, kokie įsakymai bei parėdymai buvo gauti ministerijose bei departamentuose. Aš papasakosiu tik apie vieną pasienio policijos vienetą, būtent: Tauragės apskrities Kuisių pasienio policijos rajoną. Šiam rajonui teko saugoti labai gražus pasienio ruožas. Rajono ribos prasidėjo Pajūrio bažnytkaimiu ir baigėsi Šilinės mišku. 3/4 viso rajono siena ėjo Jūros upe (Nemuno intakas). Likusis rajono baras — Kuisių-Kriokiškių kaimų vešliomis pievomis ir baigėsi Šilinės mišku.

Rytų ordos užplūsta gražiąją Lietuvą. Dar keletą dienų sieną saugo mūsų pasienio policija. Per tą laiką vokiečių pasienio sargybiniai, sutikę mūsų sargybinius, kalbino bėgti į Vokietiją. Pasakojo, kad pasieniečiams ir kitiems iš Lietuvos bėgliams Vilkiškiuose ir Pagėgiuose esą net priėmimo punktai įsteigti. Pora pasieniečių šeimų pasinaudojo šiuo vokiečių kvietimu. Bet dauguma pasiliko savo pareigose iki paskutinės valandos, tikėdamiesi, kad, gal būt, eiliniams tarnautojams sovietai nieko nedarys. Už šį savo naivumą daugelis ne tik aukštų pareigūnų, bet ir eilinių tarnautojų gyvybėmis apmokėja. Pasieniečių tarpe atsirado neramumas. Niekas neturėjo noro saugoti jau ne laisvos Lietuvos sienas. Kažkas iš centro paleido gandą, kad sovietai į Lietuvos vidaus gyvenimą nesikišią. Sienų saugojimą neperimsią ir savo kariuomenę laikysią tik didesniuose miestuose. Kadangi mano minimame pasienio ruože sovietai net keletą dienų po okupacijos sienos saugojimo neatvyko perimti, tai tarnautojai gandą palaikė už tiesą ir pradėjo vėl normaliai eiti savo pareigas.

Vieną šiltą, tylią ir gražią vasaros naktį, eidamas tarnybos pareigas, vaikštinėju Jūros upės pakraščiu. Jūros paupyj suokia šimtai lakštingalėlių. Upėje pliuškena žuvelės. Krūmuose tūkstančiai žiogelių skardžiais balseliais trukdo nakties tylą. Tauragės pusėje girdisi daugybės motorų ūžesys. Oras pakvipo sudegusio benzino liekanomis. Kažkur tolumoje girdisi neramių šunelių kaukimai. Vos spėjau pagalvoti, kad jau į Tauragę atsikraustė sovietai, girdžiu rajono būstinės kryptimi švilpuko balsą, raginantį susirinkti prie rajono būstinės. Skubiai ten nuvykstu. Randu lauke stovintį, susinervavusį rajono viršininką. Rajono viršininkas praneša, kad tik gauta iš baro viršininko telefonogramą, kurioje įsakoma iš Kuisių rajono tris rusiškai kalbančius tarnautojus pasiųsti prie sovietų kariuomenės dalinio. Jie turėjo prisistatyti tūlam jų dalinio majorui (šio majoro pavardę jau pamiršau). Ir čia pat paliepia man pasiimti du pasieniečius ir vykti nurodyton vieton. Pasirenku neblogai rusiškai kalbančius policininkus Antaną ir Joną (nežinodamas jų likimo, pavardžių neminiu). Abu aukšto ūgio, gražiai nuaugę vyrukai. Antanas buvo labai ramaus būdo, bet Jonas buvo visai kitoks: mėgdavo visur juokus krėsti. Susitvarkę uniformas, išsirengiame kelionėn. Vykstame dviračiais. Vykdami pro Dauglaukių kaimą, randame prie Pliuškevičiaus malūno susirinkusius viso kaimo vyrus, kurie svarstė esamąją padėtį. Mat, jau ir jie turėjo žinių, kad į Tauragę atvyko daug sovietų kariuomenės. Pasakojo, kad jų šaulių būrio vadas Juozas Augaitis pabėgęs į Vokietiją. Rengiasi ir daugiau bėgti. Važiuodami pro Pajūrio bažnytkaimį, irgi randame susirinkusius vyrus. Nors dar buvo pats vidurnaktis, bet jau viena senutė prie bažnyčios durų garsiai meldėsi, prašydama Dievulio neapleisti Lietuvos. Pasidarė kažkaip nejauku. Tęsiame savo kelionę toliau. Netoli Tauragės dvaro, prie kelio miškelyje randame stovinčius tris raitelių pulko karius (Tauragės dvare stovėjo vienas raitelių pulkas). Nors mes dar vykome su antpečiais, bet pas juos antpečiai jau nuplėšti. Jie mums papasakojo, kad jų pulko vienas eskadronas norėjęs su visais ginklais ir arkliais pabėgti į Vokietiją. Šį perbėgimą organizavęs vienas karininkas. Prijojus prie sienos, dalis kareivių suabejoję ir atsisakę apleisti tėvynę. Tuomet karininkas pasakęs labai graudžią prakalbą ir, išsiėmęs pistoletą, nusišovęs. Po to kiti kareiviai grįžę į kareivines. Kiek šiame pasakojime buvo teisybės, neteko patirti. Jie pasisakė, kad vistiek bėgsią į Vokietiją. Kalbino ir mus drauge bėgti ir į Tauragę nevykti. Suabejojame ir mes. Vistik ilgokai pasitarę nutariame vykti ir, jeigu norėsime bėgti Vokietijon, progų dar rasime. Plentą Tauragė-Tilžė pasiekiame gerokai prašvitus. Vos porą šimtų metrų plentu pavažiavus, sulaiko mus du sovietų patruliuojantieji kareiviai. Pasisakome, kad vykstame į tokį tai dalinį, ir paminėjome majoro pavardę. Kareiviai, matyti, nežinodami kaip su mumis elgtis, įsako atiduoti jiems pistoletus ir vykti drauge. Šiam jų įsakymui griežtai pasipriešiname ir pareiškiame, kad ginklų neduosime. Besiderant su kareiviais, prieina dar vienas puskarininkio laipsnį karys. Sužinojęs mūsų atvykimo tikslą, su turimais pistoletais pristato majorui. Majoras paprašo palaukti iki jis apsirėdysiąs. Tuo tarpu mes turime laiko žvalgytis. Pats dalinys išsidėstęs prie Jūros upės pievoje. Matyti, bijodami, kad nebūtų užpulti esančios Tauragėje Lietuvos kariuomenės įgulos, į Tauragės pusę atsukę keletą kulkosvaidžių. Prie pat plento parengtyje trys prieštankiniai pabūklai. Kaip prie kulkosvaidžių, taip ir prie prieštankinių pabūklų, palikta po kelis kareivius. Kiti miegojo palapinėse. Ant tilto prisirinkę keliasdešimts žioplių, daugiausia žydelių. Tuo tarpu jau ir saulutė rengėsi patekėti. Majoras duoda įsakymą viršilai tuojau rikiuoti kareivius. Iš visų palapinių pasipila kareiviai ir prie pat mūsų rikiuojasi. Susirikiavus suskaičiuoja — trūksta vieno kareivio. Kažkur krūmuose randa ir pražuvėlį. Majoras prie mūsų atveda turintį leitenanto laipsnį politruką. Pats gi prieš surikiuotus karius pasako trumpą kalbą, reikalaudamas būti atsargiems, nes vykstama prie pat sienos. Po to atsigrįžta į mus sakydamas: "Čia fašistinės Lietuvos karininkai. Jie mus nuves prie sienos". Į tai aš jam pareiškiu, kad mes nesame karininkai ir Lietuvos kariuomenėje galėjome tik puskarininkio pareigas eiti. Mūsų apsirengimas ir išvaizda atrodė impozantiškai sovietų kareiviams. Gal būt, majoras ir žinojo, kad mes nesame karininkai, bet negi sakys savo driskiams, kad tai eiliniai tarnautojai. Žinoma, šis mano pareiškimas majorą pastatė į labai keblią padėtį prieš savuosius. Tad pastarasis su pikta mina kreipdamasis į Joną surinka: "Čto on tut boltajėt" (ką jis čia pliurpia). Mano Jonas atsistoja ramiai, ranką prideda prie kepurės ir raportuoja: "Tikrai pagal Jūsų kariuomenės sutvarkymą, jis būtų pulkininku, o mudu kapitonais". Majoras atsigrįžta į mane ir pastebi: "Slyšal, tovarišč polkovnik" (girdėjai, drauge pulkininke) ir skubiai nuo mūsų pasišalina, su mumis palikdamas politruką.

(Bus daugiau)

PASTABĖLĖS

* * *

— Į būsimą New Yorke rugsėjo 4-5 d. Lietuvių Socialistų Sąjungos konferenciją iš Bostono vietos LSS kuopos išrinktais atstovais atvyks: M. Michelsonienė, L. Januškienė, W. Anesta, J. Jankauskas, V. Jackūnas, J. Strazdas ir J. Sonda.

Be to, dar atvyks Bostone gyveną LSS centro komiteto nariai: J. Januškis, S. Michelsonas ir J. Stilsonas.

— Rugsėjo 4-5 d. New Yorke šaukiamas katalikiškosios ateitininkų organizacijos buvusių ir esamų narių suvažiavimas.

Suvažiaviman kviečiami visai ateitininkai ir jų sendraugiai, nepaisant kuriame pasaulio krašte jie gyventų. —a.

KIEK LIETUVOJE AREŠTUOTA IR IŠTREMTA ŽMONIŲ 1945-1951 METAIS

DUOMENYS, GAUTI IŠ GRĮŽUSIŲJŲ APKLAUSINĖJIMO

Sovietams užėmus Rytprūsius, tūkstančiai vokiečių, gelbėdamiesi nuo bado mirties, traukė 1945—1946—1947 metais į Lietuvą. Lietuviai tiek kaimuose, tiek miestuose, nors ir patys sunkiai versdamiesi, mielai davė jiems prieglobstį ir dalijosi su jais paskutiniuoju duonos kąsniu. Tokiu būdu daugumas jų laimingai sulaukė 1951 m. gegužės mėnesio, kada jie buvo Sovietų grąžinti į Vokietiją.

(Tęsinys)

IŠTREMTIEJI ATSKIROMIS VIETOVĖMIS:

Vietovė	Valsčius	Ūkių skaičius	Gyventojų skaičius	Skaičius ištremtų 1945—1951 m. šeimų	asmenų
Alytaus apskritis					
Burokaraistėlė	Daugai	11	75	5	15
Grikopėdis	Jėznas	6	53	1	3
Pelekoniai	Jėznas	52	404	7	35
Jonioniai	Merkinė	43	267	4	12
Remeikiai	Miroslavas	25	239	0	—
Semeniškiai	Miroslavas	22	191	1	3
Obolija	Miroslavas	5	123	1	3
Dirvoniškiai	Nemaniūnai	1	23	1	3
Pilvingiai	Niedzingė	38	274	13	39
Komisaruvka	Simnas	11	67	10	30
Kriokininkai	Simnas	30	254	6	18
Gripiškės	Stakliškiai	49	326	20	60
			2.296		221
Biržų apskritis					
Šlepečiai	Biržai	51	236	1	3
Počeraukštė	Biržai	3	54	1	3
Peikstenai	Biržai	8	64	1	3
Padegesiai	Biržai	3	33	3	9
			387		18
Kauno apskritis					
Rokai	A. Panemunė	82	641	50	150
Muniškiai	Babtai	43	325	0	—
Kilova	Čekiškė	30	226	0	—
Teklinava	Čekiškė	2	19	2	6
Dukeliai	Čekiškė	11	86	2	6
Mileikiai	Čekiškė	5	96	15	45
Žardiškiai	Čekiškė	22	220	0	—
Butkiškė	Čekiškė	12	96	10	30
Pajiesis	Garliava	4	460	1	3
Jonučiai	Garliava	50	381	6	18
Tvarkiškiai	Garliava	69	547	0	—
Jaugeliškiai	Jonava	22	146	7	21
Sviliai	Josvainiai	27	196	2	6
Dobilija	Pakuoniai	38	234	1	3
Margininkai	Pakuoniai	37	309	3	9
Vambaliai	Seredžius	18	134	3	9
Motiškis	Seredžius	45	332	6	18
Gadvaisiai	Seredžius	22	123	2	6
Pikčiūnai	Seredžius	25	220	10	30
Rusteikoniai	Seredžius	14	83	4	12
Burbiškiai	Seredžius	19	180	7	21
Stasėnai	Turženai	16	102	2	6
Gistėnai	Veliuona	37	297	5	15
Liepsnapolis	Vilkija	10	51	6	18
Pagiriai	Vilkija	27	201	1	3
Kluoniškiai	Zapyškis	47	351	2	6
			6,056		341
Kėdainių apskritis					
Pajakališkiai	Ariogala	13	183	1	3
Turbikava	Ariogala	3	51	0	—
Kalniškiai	Ariogala	24	150	0	—
Žąsinai	Ariogala	18	121	0	—
Negirva	Ariogala	21	183	0	—
Padargupiai	Ariogala	26	159	0	—
Skemai	Baisogala	90	592	2	6
Valatkaičiai	Grinkiškis	13	131	2	6
Miegėnai	Gudžiūnai	1	63	1	3
Senkomiai	Gudžiūnai	3	53	3	9
Devindoniai	Gudžiūnai	97	556	12	36
Labūnava	Josvainiai	8	67	2	6
Užvalkai	Kėdainiai	30	234	4	12
Gegužynė	Kėdainiai	5	34	1	3
Ostroniai	Krakės	1	10	2	6
Dovidiškiai	Krakės	19	160	3	9
Pališkės	Krakės	12	88	4	12
Gegužynė	Pašušvis	2	23	3	9
Duogai	Pernarava	11	78	3	9
Preikapė	Pernarava	38	248	0	—
Gožiai	Pernarava	4	49	0	—
Leščiai	Pernerava	4	60	0	—
Milašiūnai	Pernarava	7	54	0	—
Pelutava	Pernarava	63	410	4	12
Norušiai	Surviliškis	20	146	3	9
Kalnaberžė	Surviliškis	69	450	2	6
Laiveliai	Surviliškis	9	72	0	—
Šateinai	Surviliškis	23	136	4	12
Bučioniai	Surviliškis	18	127	3	9
Kujėnai	Surviliškis	25	195	4	12
Surviliškis	Surviliškis	56	474	22	66
Sinkoniai	Surviliškis	7	81	8	24
Paberžė	Surviliškis	18	152	8	24
Užkopiai	Šėta	32	198	22	66
Kapliai	Šėta	13	91	10	30
Glaužai	Šėta	17	126	15	45
			6,005		444
Kretingos apskritis					
Prelgava	Mosėdis	41	348	8	24
Marijampolės apskritis					
Būdeliai	Gudeliai	23	169	2	6
Baltrališkiai	Gudeliai	4	25	1	3
Šiauliškiai	Klebiškis	70	515	4	12
Čiudiškiai	Klebiškis	23	200	3	9
Pačiudiškiai	Klebiškis	12	99	3	9
N. Klebiškiai	Klebiškis	19	104	6	18
Delnickiai	Krosna	13	130	1	3
Šeštokai	Krosna	14	213	2	6
Turiškės	Krosna	19	151	3	9
Verstauniai	Krosna	42	335	5	15
Santaka	Krosna	7	49	3	9
Grabauka	Krosna	19	140	1	3
Krosenka	Krosna	7	48	0	—
Krosnėnai	Krosna	40	269	3	9
Naujavalakiai	Krosna	37	270	4	12
Pėdiškiai	Krosna	27	229	2	6
Delnica	Krosna	8	63	4	12
Šaltininkai	Krosna	32	255	7	21
Nartas	Kvietiškė	30	220	4	12
Skaisčiai	Liubavas	18	106	2	6
Piliakalniai	Liubavas	9	61	1	3
Paželsviai	Liudvinavas	22	169	2	6
Kievynė	Liudvinavas	6	48	9	27
Armoniškiai	Liudvinavas	11	118	3	9
Želsva	Liudvinavas	27	264	7	21
Patašynė	Marijampolė	40	343	0	—
Puskelniai	Marijampolė	35	305	3	9
Netičkampis	Marijampolė	38	303	2	6
Kertupis	Marijampolė	30	101	10	30
Putriškiai	Padovenis	43	329	0	—
Šiauliškiai	Prienai	70	513	9	27
Plutiškės	Prienai	28	175	15	45
Strielčiai	Prienai	35	277	4	12
Alksniakiemis	Prienai	24	223	2	6
Kampiškiai	Prienai	19	127	9	27
Susninkai	Raudenis	84	665	100	300
Surgučiai	Sasnava	38	284	9	27
Šilavotas	Šilavotas	20	150	30	90
Budvietis	Šilavotas	8	68	2	6
Skriaudžiai	Veiveriai	108	691	4	12
Girininkai	Veiveriai	78	590	0	—
			9,394		843
Mažeikių apskritis					
Kivyliai	Akmenė	65	392	0	—
Simutiškiai	Viekšniai	24	184	5	15
			576		15
Panevėžio apskritis					
Geniai	Krekenava	25	172	30	90
Ibutoniai	Krekenava	76	445	11	33
Žybartėnai	Krekenava	50	306	32	96
Miežiškiai	Panevėžys	70	382	3	9
Šeidukynė	Panevėžys	1	15	1	3
Karsakiškis	Piniava	15	114	4	12
Juostininkai	Raguva	53	372	5	15
Rukiškis	Raguva	25	156	6	18
Papiliai	Subačius	25	157	16	48
Raginėnai	Šeduva	45	314	6	18
Bečerninkai	Troškūnai	21	143	8	24
Troškūnai	Troškūnai	132	1,020	40	120
			3,596		486
Raseinių apskritis					
Šaltragis	Betygala	9	59	1	3
Vilaičiai	Betygala	6	48	1	3
Žemygala	Betygala	22	165	0	—
Poškaičiai	Betygala	2	58	0	—
Ruksniai	Jurbarkas	21	151	0	—
Dainiai	Jurbarkas	56	426	90	270
Girdžiai	Jurbarkas	21	148	1	3
Jokūbaičiai	Jurbarkas	32	234	5	15
Dargiai	Jurbarkas	5	124	15	45
Meškininkai	Jurbarkas	24	213	1	3
Gedžiai	Jurbarkas	19	122	3	9
Rotuliai	Jurbarkas	16	120	4	12
Rauškas	Jurbarkas	11	89	0	—
Skirsnemuniškė	Jurbarkas	18	165	5	15
Paberžė	Kelmė	12	85	1	3
Jogeliškiai	Kelmė	6	57	2	6
Paprūdžiai	Kelmė	12	175	2	6
Geidviliai	Kelmė	1	9	1	3
Pakražantis	Kražiai	8	137	1	3
Paežeriai	Nemakščiai	28	166	2	6
Žemygala	Nemakščiai	3	22	1	3
Pabaliai	Nemakščiai	21	161	5	15
Pašešuvis	Nemakščiai	2	12	0	—
Lygiai	Nemakščiai	16	131	4	12
Baraičiai	Raseinjai	15	128	2	6
Pašaltuonis	Raseiniai	12	98	0	—
Slabada	Raseiniai	12	93	0	—
Beržyčiai	Raseiniai	12	99	3	9
Pakantai	Raseiniai	5	40	0	—
Kaimelė	Raseiniai	13	118	5	15
Padubysis	Raseiniai	2	65	10	30
Šukiškiai	Raseiniai	7	74	1	3
Papušinis	Šiluva	11	77	3	9
Rekščiai	Šiluva	16	101	0	—
Palukniai	Šiluva	3	19	0	—
Baltmiškis	Šiluva	11	94	1	3
Kadylai	Šiluva	6	67	3	9
Žilaičiai	Tytuvėnai	19	141	3	9
Paraskalnis	Tytuvėnai	4	28	8	24
Sujainiai	Viduklė	12	118	0	—
Kapliai	Viduklė	4	45	0	—
Azerai	Viduklė	17	115	5	15
Jariškiai	Viduklė	1	40	0	—
Užumedis	Viduklė	22	114	6	18
Paalsiai	Viduklė	28	159	4	12
Galkaičiai	Viduklė	8	58	8	24
Latakai	Viduklė	15	111	5	15
			5,079		636
Seinų apskritis					
Gumbeliai	Rudamina	7	91	0	—
Babrai	Šveitežeris	31	223	8	24
			314		24
Šakių apskritis					
Ruckai	Būbeliai	6	60	2	6
Geldgaudiškis	Gelgaudiškis	7	695	30	90
Andrijauskai	Jankai	6	48	1	3
Kuras	Lekėčiai	81	527	10	30
Karkazai	Plokščiai	17	100	20	60
Skaiskiriai	Sintautai	27	231	3	9
Starkai	Sintautai	14	97	1	3
Žaltynė	Sintautai	10	88	3	9
Panavis	Slavikai	27	188	2	6
			2,034		216

(Bus daugiau)

ĮVAIRENYBĖS

Floridoje neseniai baigti statyti tiltai per Tampos įlanką yra iš viso 15 mylių ilgio. Tai ilgiausia tiltų sistema visame pasauly, kainojusi 22 milijonus dolerių ir pastatyta per 4 metus.

★

Iš Californijoje auginamų vynuogių pagaminama 85—90% viso Amerikoje daromo vyno. Ši valstybė (steitas) laikoma viena iš didžiausių vyno gamintojų pasaulyje. Metinė jos vyno gamyba siekia 200 milijonų dolerių.

★

Iowa yra "didžiausias pasaulio kukurūzų laukas". Ši valstybė pagamina per metus vidutiniškai pusę bilijono statinių, arba vieną šeštadalį viso JAV derliaus.

★

Populiarioj Atlanto kurortinėj Bermudos saloj jau nedraužia važiuot automobiliu, et varžo gazoliną. Važiavimo greitas nustatytas iki 20 mylių per valandą už miesto ir 15 mylių mieste. Nė viena šeima negali turėti daugiau kaip vieną automobilį. Atsilankiusieji svečiai turi pragyventi bent 30 dienų, kol gauna teisę važiuoti automobilį. Senesni kaip 5 metų automobiliai negali būti parduodami važinėti vieškeliais.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų
$19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
MATTRESSES
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Siegler PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATERS
Galite apžiūrėti visų modelių pečius
MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.
Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums
Vienerių metų aptarnavimo garantiją
Apšildymo patarimai veltui
Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.
OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
5% PER ANNUM
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdraustl iki $10,000.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir V. PAALKSNIS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atlikęs nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!
MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

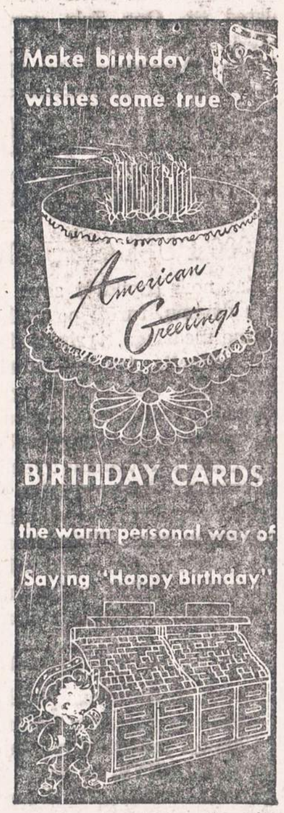

TRAFICANTE BROS.
2301 W. Taylor St. TAylor 9-9100
739 So. California Ave. SA 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

DĖMESIO!
Auto mechanikas ALEKSANDRAS ŠNELIUS atidarė automobilių taisymo dirbtuvę
Atlieka visus mechaniškus, įvyginimo ir dažymo darbus. Darbai atliekami sąžiningai ir su garantija. Turi 24-rių metų patyrimą. Darbo valandos: nuo 9 ryto iki 7 v. vakaro.
Dirbtuvės adresas:
"Alex Auto Repair"
5842 SO. CLAREMONT AVE.
in the rear
Phone: Dirbt.: PRospect 8-0354;
Namų: CAnal 6-0988

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY
Complete assortment of
SMOKED MEATS • FRESH EGGS
Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.
Ideal Meat Market
1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

Noskaitęs "Naujienų" – liūdėsi visą dieną.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

MANO TALKA

(Pabaiga)

Kliaudėjus Liutas

Ponas Liutas yra jaunesniosios kartos atstovas ir daugiausia veikia tarp jaunimo. Jis turi daug gerų sumanymų, kaip atlietuvinti mūsų jaunimą. Nors visa tai nelengvai sekasi, bet kai kur ir kai kada jis gerai pasižymi. Klaudėjus yra aukšto išsilavinimo ir visuomet turi atsakingą užsiėmimą. Jis gyvena 3554 So. Halsted St.

Algis Norkus

Algis Norkus, nuoširdus mano sūnaus Stasio draugas, sužinojęs, kad aš esu atsilikusi kontestantė, pas mane užsiprenumeravo "Naujienas". Jis yra visada labai gerai nusiteikęs jaunuolis, prieš penkerius metus atvykęs iš Vokietijos, bet čia jau puikiai įsikūręs, pramokęs anglų kalbos ir pamėgęs Amerikos gyvenimą. Jo butas yra 2834 W. 65th St.

Ona Zolp

Ona Zolp yra žinoma įvairiose draugijose ir viešame mūsų gyvenime. Ji yra brolienė Silvestro ir Marės Zolp, kurie turi medžio apdirbimo įmonę 3554 S. Halsted St. Ona Zolp gyvena 90-19-176 St., Jamaica 3, N. Y. Jai buvo užprenumeruotos Naujienos, kad praturtinus mano kontesto talką. Už tai aš labai dėkinga ponams Zolp, kurie jau nuo seno yra mano nuoširdūs draugai. Aš nuo savęs patariu visiems kreiptis į ponus Zolpius, norint įsigyti gražiai padarytas duris, langus ar kitką.

Povilas ir Hypatia Maceika

Ponai Maceikos užsiprenumeravo "Naujienas" ir tuo pat laiku pasisakė, kad jie nori parduoti namą, kuriame jie gyvena. Namas yra dviejų butų su žemės sklypu, 8326 So. Halsted St., ST 3-1131.

Adelė Katauskas

Adelė Katauskas, gyv. S. Magrenen Polio State, S. Paulo, Brazilija. Ji yra vyriausia sesuo ponios Valeria Matelis ir Julia Swyt. Ponia Swyt gyvena Californijoje. Pabaigoje rugp. ji bus Chicagoje, aplankys savo gimines ir draugus.

Paulina Jacikas

Paulina Jacikas gyvena 3212 So. Wallace St. Ji yra savininkė namo ir užeigos. Paulina čia gimusi, vartoja gerai lietuvių kalbą ir yra sąmoninga lietuvaitė. Ji nėra atsilikusi nuo mūsų tautiškų darbų ir visuomet pastebėsi ją sueigose. Pas ją taip pat rašite "Naujienas". Ji ne tik pati jas skaito, bet ir jos klijentai turi progos pasiskaityti šį laikraštį.

Bernie ir Julia Swyt

Julia yra Valerios Matelis sesuo. Ji ir jos vyras skaito "Naujienas". Jie gyvena 1333 South Meadewbrook, Los Angels, Calif. Pabaigoje šio mėnesio Julia Swyt atvyksta į Chicagą, tad ir aš turėsiu progos su ja susitikti.

Balys ir Ona Muliolis

Ponai Mulioliai užsiprenumeravo "Naujienas", kurios bus siuntinėjamos į jų užeigą 3957 So. Rockwell St. Jie nuo pat atvykimo iš Europos įsigijo tavernos biznį ir turi gerą pasisekimą. Jie yra tikrai rimti ir sąmoningi lietuviai. Čia jau spėjo įsigyti plačių pažinčių. Nelabai seniai iš jonistų tėvų jie nupirko tris namus, esančius 4201 South Maplewood Avenue. Iš lauko visi namai yra atnaujinti, pagražinti ir dabar atrodo, kaip nauji. Kampiniame name bus įruošta kafeterija, valgykla ir salionas pasižmonėjimui.

Apolonia Dauginis

Ponia Dauginis yra Julia Balsis sesuo. Ji užsisakė "Naujienas" 2018 So. Canalport Ave. adresu. Ponia Dauginis tik prieš 5 metus atvyko iš tremties. Ji pati viena gyvena su savo dukrele. Man buvo smagu ją susitikti, nes ji yra kilusi iš Šiaulių miesto ir daug ką papasakojo apie mano gimines bei pažįstamus. Ji tvirtina, kad mane pažinojo dar būdama Lietuvoje, Šiauliuose. Linkiu jai daug laimės.

Vera Walsh

Vera yra mano sena draugė ir nuoširdi talkos rėmėja. Ji pas mane užsiprenumeravo "Naujienas". Už tai ir aš ją atsiminsiu. Vera Walsh gyvena 1321 North LaSalle St. Vera visuomet buvo ir dabar yra judri ir nuoširdi lietuvaitė. Ji nuo lietuvių gyvenimo nėra nutolusi. Visuomet ją pamatysi sueigose. Vera dažnai parodo savo duosnumą.

Marie M. Kenuitis

Marie Kenuitis visuomet buvo nuoširdi, svetinga, tad ir dabar ji dažnai tokia pasirodo. Ji su savo mylimu vyru dažnai išvažiuoja į tolimesnę kelionę. Metų laikotarpy jie apsivažinėja kartais didelius Amerikos plotus. Pastovus jų adresas yra 5015 Quincy, Chicago.

Mano žodis

"Naujienų" kontestas pasibaigė, bet mūsų pareigos pasilieka tos pačios. Kol esu gyva visuomet pasibelsiu į savo rėmėjų bei talkininkų duris. "Naujienos" yra mūsų tautos trimitas, o mes jų kareiviai, tad glaudžiai bendradarbiaukime ir būkime jų sargyboje.

Nuoširdžiai visiems dėkoju už paramą "Naujienų" konteste, bet taip pat prašau manęs nepamiršti ir ateityje. Aš visuomet stengsiuos visiems patarnauti.

Linkėdama visiems naujieniečiams gero, pasilieku:

—Ona Dovgin,
5916 So. Normal Blvd.,
ENglewood 4-9055.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiųsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie tris svarus. Vienas ryšulys kainuoja vieną dolerį. Čia įeina ryšulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. **Dr. A. J. Karaliaus** parašytas **NAMŲ DAKTARAS.** 174 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo **Prospero Merimee** lietuviškoji legenda **LOKYS.** 80 psl.
3. Reta **A. Untulio** 56 psl. knyga **KODĖL PRARASTAS VILNIUS**
4. **H. Ibseno** 4 veiksmų tragedija **ŠIAURĖS KARŽYGIAI,** kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. **Kleopo Jurgelionio** verstas Šekspyro **MAKBETAS,** geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. **J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA** ir Petro Kropotkino studija apie dorą, 92 psl.
8. Rusų rašytojo klasiko **V. G. Korolenkos** apysaka **MAKARO SAPNAS.** 74 psl. puikaus vertimo.
9. **Kleopo Jurgelionio** parinktas **DEKLAMATORIUS.** 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuotų lietuvių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo **L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS.**

Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiųstos, jei pasiųsite vieną dolerį tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois

Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

ANTRAS RYŠULYS

1. A. J. Karaliaus versta BARBORA UBRYKA arba KLIOŠTORIUS IR JĖZUITAI, 118 puslapių įdomių pasiskaitymų.
2. P. Gondkaus parašytas 301 psl. APSAKYMAS, kelionės į Palestinos žemę, Jeruzolimą ir šventas vietas.
3. J. Laukio versti Olive Schreinerio SAPNAI, kur aiškinamos sapnų priežastys. 79 psl.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 174 puslapiai.
5. A. Olševskio versta PASAKA APIE KANTRIĄ ELENĄ, dukterį Antonijaus. Prieš 50 metų labiausiai lietuvių skaityta knyga. 66 puslapiai.
6. A. Lalio versti Vsevolod Garšino KAREIVIO ATSIMINIMAI KARĖS LAUKUOSE. 81 psl. žiaurios karo tikrovės aprašymų.
7. 208 puslapiai Jono Viskos TIKRI JUOKAI, parašyti lietuvių pasilinksminimui.
8. Poeto Kleopo Jurgelionio lyrika Glūdi Liūdi, 105 psl.
9. L. Juro versta R. L. Stevensono NAKVYNĖ. Plačiai lietuvių skaityta pasaka apie gyvenimo vargus.
10. Rusų klasiko L. Tolstojaus PRAGARO ATGIJIMAS.

PIRMAS, ANTRAS arba abu RYŠULIAI JUMS bus tuojau pasiųsti, kai pasiųsite pinigus tokiu adresu:

NAUJIENOS

1729 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; ižd. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Adela Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. C. Yucius; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis. Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis,2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; ižd. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius, 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

DR-TĖS LIETUVOS KAREIVIŲ (CICERO) VALDYBA 1954 M.: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; iždi. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus.

LIETUVIŲ KĖSTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Antanas J. Valonis pirm., 5671 So. Normal Ave., WE 6-0211; Frank J. Jakavičia vicepirm., 3531 W. 5th Ave., SA 2-4985; Mečys Krasauskas nut. rašt., 4438 So. Francisco Ave., LA 3-8952; Bruno G. Shotas finansų rašt., 7140 So. California Avenue, HE 4-1135; Frank Mickas iždi., 4146 Archer Ave., LA 3-9066; John A. Simonavičius iždo glob., 4531 So. California Ave., LA 3-6978; Jonas Gurgždas kontr. rašt., 3944 S. Rockwell St.; Domininkas Chepela maršalka; Teisėjas A. F. Wells advokatas-patarėjas, 59 W. Washington Street, FI 6-2282; Michael T. Strikol daktaras kvotėjas, 4645 S. Ashland Ave., YArds 7-4787. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį 1-mą sekmadienį 1 val. po pietų, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

CHICAGOS NAŠLIŲ IR NAŠLIKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. W. Kriščiunas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; pirm. pagelb. A. Vezelis, 7248 So. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 6942 So. Campbell Ave., tel. GR 4-0435; fin. rašt. B. Aleksandra, 6419 So. Green St., tel. EN 4-8016; kas. H. Wittis, 4469 Archer Ave., tel YA 7-8388; kasos glob. J. Danis, 8235 So. Long Ave., tel. AB 2-2964; maršalka Joseph Grigonis. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio penktadienį 7 val. vak., Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1954 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Frank Bakutis, iždi. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 West 69th St., tel. HE 4-4638; Steve Rumchiks kontr. rašt.; Antanas Jaunis iždo glob.; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška dakt. kvotėjas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

9-TO WARDO LIET. DEMOKRATŲ KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozas Skeivys, pirm. pagelb. Joakimas Pivarūnas, nutarimų rašt. Juzepa Linkšienė, finansų rašt. Albinas Laurutėnas, kasininkas Kazimieras Rubinas, kasos globėjai Jonas Labžentis ir Adomas Draugelis, trustisai (patikėtiniai) Elzbieta Dambro, prie Lietuvių Demokratų Lygos atstovai: Elzbieta Dambro, Steponas Dambro, maršalka Juozas Zikas. Susirinkimai būna kas mėnesį trečią antradienį 7:30 val. vak. Visų Šventųjų parapijos svetainėje adresu: 10806 S. Wabash Ave., Roseland.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1954 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 8-1385; Petras Kenutis vicepirm., 5015 West Quincy St., A. Kaulakis fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas iždo., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

KUPIŠKĖNŲ KULTŪROS DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. F. Stanionis, 3950 W. Gladys Ave., Chicago; pagelb. B. Švelnienė, 5035 W. Palmer St., Chicago; rašt. P. Balchunas, 7146 S. Maplewood Ave., Chicago; nut. rašt. K. Katella, 4676 W. West End Ave., Chicago; kasininkas K. Užtupas, 4729 W. 12th Place, Cicero; kasos glob. P. Cheraška, 3335 W. Dickens St., Chicago; kasos glob. A. Rudinskas, 4837 West 14th Street, Cicero, Ill.

LITHUANIAN NATIONAL DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1954 M.: Karolis Aleksiūnas pirm., 3338 W. 63rd St., tel. HE 4-3926; Victoria Staniulis pagelb., 4602 S. Fairfield Ave.; Mrs. Anna Radžius nut. rašt., 3520 S. Rackwell St., tel. VI 7-4167; G. Darašk turtų rašt., 2714 South Emerald Ave., tel. VI 2-4789; Simon Gelson iždo., 857 W. 50th Street; J. Bložis korespondentas, 3938 West 63rd Place, tel. RE 5-2562. Posėdžiai įvyksta kas antrą trečiadienį 8 val. vak., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ TEATRAS, pradėdamas savo šeštąjį sezoną, sekmadienį, spalių 3 dieną po pietų vaidins Marijos Aukštesniosios Mokyklos scenoje Petro Vaičiūno komediją "Naujieji žmonės".

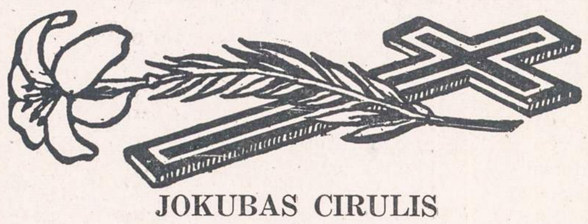

JOKUBAS CIRULIS

(JACOB CIRUL), Owensboro, Kentucky.

Mirė 1954 m. rugpiūčio 27 d., 5:00 val. popiet, sulaukęs 74 m. amž.

Gimęs Lietuvoj, Biržų apskr., Biržų parap., Medeikių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Mary, pagal tėvus Jurenaitė, sūnus Jonas, jo žmona Stella ir duktė Arlene, sūnus Petras, sesuo Anna, švogeris Jokubas Mažeika ir jų šeima, sesuo Elzbieta, švogeris Jonas Bardy ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave., Chicago.

Antrad., rugp. 31 dieną, 9:30 val. ryto koplyčioje bus laikomos pamaldos. Po pamaldų kūnas bus lydimas į Westville, Indiana, kapines.

Visi a. a. Jokubo Cirulis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnūs, Marti, Duktė ir kiti Giminės.
Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans. Tel. Republic 7-8600.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

MŪSŲ DARBAS LIETUVAI

PASIKALBĖJIMAS SU DON VARNAS POSTO TARYBOS PIRMININKU

Vieną popietę nuvykau pas p. Jurgį Joniką, kuris dabar eina Don Varnas legiono posto tarybos pirmininko pareigas, norėdamas pasikalbėti šią organizaciją liečiančiais klausimais. Į visus klausimus p. J. Jonikas sutiko maloniai atsakyti.

—Pasakykite, kada ši karo veterānų organizacija įsisteigė Chicagoje, pasivadindama šiuo vardu?

— Kai pasibaigė Antrasis Pasaulinis karas ir kai vyrai grįžo paleisti iš Amerikos kariuomenės į namus. 1946 m. iniciatorių būrely kilo mintis suburti juos į vieną šeimą ir tada šios kilnios minties vykdytojas pirmasis organizatorius J. Juozaitis suspietė į krūvą 250 vyrų.

—Kokių tikslų ši jūsų organizacija siekia?

— Pirmasis ir svarbiausias mūsų tikslas kovoti visomis galimomis priemonėmis dėl Lietuvos nepriklausomybės, aiškinti amerikiečiams apie komunizmo žiaurumus ir įspėti, kad nei vienas nesileistų apgaunamas jų "gražiosios" propagandos. Rūpinamės šalpa karo veteranų, kurie yra netekę sveikatos, kovodami už demokratinės Amerikos teises. Nepamirštame ir jaunimo: skiriame jam įvairiomis progomis dovanas, įgyjame sporto ir žaidimų reikmenų.

— Ar Amerikos valdžia skiria tam tikras sumas jūsų veikimui paremti?

— Deja, turiu pasakyti, jog Amerikos valdžia mūsų veiklai nesuteikia jokios materialinės paramos, bet patys organizuodami įvairius parengimus, rinkdami nario mokestį turime pajamų savo veiklai išvystyti.

— Ar turite tinkamas patalpas, kuriose galėtumėt visi bendrai sueiti susirinkimui arba šiaip kokia nors proga?

— Taip. Turime įsigiję savo nuosavus namus, kurie yra 6816 So. Western Ave. Jie yra mūsų nuosavybė. Neturime jokių skolų.

—Sekdamas lietuvišką spaudą, pastebėjau, kad pastaruoju metu į jūsų organizacijos eiles įsijungė nemažas skaičius lietuvių tremtinių karo veteranų..

— 32 lietuviai tremtiniai karo veteranai pirmieji įstojo į Don Varnas vardo postą pilnateisiais nariais. Aš džiaugiuosi, kad jie atėjo su lietuviška dvasia, kuri gyva visų jų širdyse. Jie padės mums dar geriau išmokti lietuvių kalbos ir išmokys skambių lietuviškų dainų, kurių esame labai išsiilgę, įneš lietuviškų papročių ir mums primins gyvais pasakojimais apie mūsų tėvų šalį.

— Tur būt, įspėsiu jūsų pageidavimą, paklausdamas, ar laukiate dar daugiau lietuvių tremtinių įsijungiant į jūsų gretas?

— Žinodamas, kad lietuvių tremtinių karo veteranų Chicagoje yra apie pora šimtų, kviečiu visus ateiti dirbti bendrą Lietuvos laisvinimo darbą. Mums visiems pakaks vietos ir darbo šioje organiazcijoje.

— Kas jus asmeniškai verčia tiek daug laiko pašvęsti ir sielotis įvairiais veiklos reikalais?

— Gerai žinau, kad esu lietuvis ir mūsų protėvių šauksmo aidus labai aiškiai girdžiu. Negaudamas jokio atlyginimo, visą savo laisvalaikį pašvenčiu tam džiaugsmui, kurį patiriu, bedirbdamas su savo broliais.

— Kur jūs išmokote lietuvių kalbos? Gal esate buvęs Lietuvoje?

— Ne, neturėjau progos pamatyti savo tėvų gimtosios žemės, bet pirmąjį lietuvišką žodį tarti išmokė mane tėveliai, o vėliau lankydamas Marquette Parko parapijos pradžios mokyklą, sužinojau daugiau apie Lietuvą. Dar vėliau stengiausi veikti lietuvių organizacijose. Tikiu, kad aš išvysiu savo akimis tėvų šalį ir džiaugsiuosi savo laime, žiūrėdamas į laisvai plevėsuojančią trispalvę Gedimino kalne.

— Į kokias dar veikimo sritis kreipiate dėmesio?

— Mes turim klubus. Viename jų yra asmenų, kurie renka lietuviškas knygas, dainas, kiti užsiima sportu ir sudaro reprezentacinę rikiuotės grupę. Turiu pasakyti, kad mūsų veikloje mums sumaniai talkininkauja prie posto įsisteigęs moterų vienetas, kuriam gali priklausyti veteranų žmonos, mamytės ir seserys.

— Norėčiau sužinoti kas šiam moterų vienetui šiuo metu vadovauja?

— Šių metų pirmininke yra išrinkta mano žmona, kuri kviečia ir moteris įsijungti į šią veiklą.

— Ar turite kokių didesnių ateities planų?

— Esame labai susirūpinę statymu naujo didelio pastato, kuriame galėtų spėstis lietuvių kultūrinė veikla. Vieta numatyta Marquette Parke. Todėl prie bendrojo darbo tālkos kviečiu visus lietuvius tremtinius karo veteranus ateiti su savo patirtimi ir patriotine dvasia į mūsų tarpą.

— Jeigu daugiau pilnateisių narių kviečiate į Don Varnas legionierių postą, tai kokiu adresu galima registruotis?

— Visas informacijas dėl įstojimo galiu suteikti aš, 6547 So. Washtenaw Ave., tel. PR 6-3721 arba Albertas Kerelis, 6844 So. Green St., telef. HU 3-6034.

Padėkojęs šiam maloniai besišypsančiam Amerikos lietuviui p. Jurgiui Jonikui už informacijas, atsisveikinau, paspaudęs jam dešinę ir vildamasis, kad ši Amerikos gyvenime didelės galios turinti organizacija sutalpins lietuvių jaunimą, kuris nori kovoti ir klabenti Amerikos valdžios duris dėl greitesnio Lietuvos išlaisvinimo. **Veteranas**

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto
Ši tamsiai pilkos flanelės medžiagos suknelė yra vad. Dion naujosios mados (new look) versija.

PASTABĖLĖS

— "Tiesa" jau kelintą kartą iš eilės giriasi tariamai buvusiu didžiuliu komunistų pogrindžio veikimu Lietuvoj vokiečių okupacijos metu.

Tada komunistinis pogrindis mažiausiai buvo jaučiamas. Komunistų tada niekas neprisiminė, nė apie juos kalbėjo. Tiesa, tada Lietuvoj kaimuose siautėjo visokie banditai plėšikautojai iš raudonosios armijos belaisvių tarpo. Kai raudonoji armija pakartotinai artinosi Lietuvos sienų link, tai tų banditų apsukresnieji dabar jau pasiyadino neva partizanais, bet ir toliau jie plėšikavo iki pat pakartotino raudonųjų atėjimo. Tiesa, Gudijos pasieniais, pradedant 1943 m. buvo jaučiamas raudonųjų partizanų veikimas. Vėliau vienas jų būrys pasistūmėjo į Vilniaus apylinkes; jų tarpe tikrai būta lietuvių.

Lietuviai iš raudonųjų partizanų tarpo mėgino ryšius sumegzti su vietos gyventojais, o taip pat su Trakuose veikusia Lietuvos rinktinės komendantūra, bet be pasisekimo ir pritarimo. Vieniems ir kitiems lietuviai iš raudonųjų partizanų tarpo meilinosi vaišėmis, siūlydami amerikoniškas cigaretes, net girdamies turį JAV einančią lietuvių komunistų spaudą. Tuo jie lyg norėjo įtikinti Lietuvos kaimo gyventojus ir Lietuvos rinktinės karius, kad štai JAV komunistai veikia kuo plačiausia, ir todėl JAV kariaujanti kartu su SSSR, tai ko gi jūs čia nuošaly laikotės. Bet toms peršamosioms bičiulystėms gyventojai buvo abejingi. Taigi pavergtojoje Lietuvoje iki šiol komunistai nei žodžiu, nei raštu nesigiria ir nepasakoja, kad raudonųjų partizanai buvo Lietuvos gyventojų remiami. Matyti, jiems čia sunku kas nors labiau įtikinančio sugalvoti, pameluoti.

Balio Pakšto orkestro dovana Chicagos visuomenei
Rugsėjo 12 d., sekmadienį, 5:30 val. vakaro
RUDENS SEZONO ATIDARYMAS
Įėjimas veltui. Staliukus užsisakyti Lietuvių Auditorijoje Victory 2-6172

THE RHEEM IMPERIAL Gas Water Heater. There's a Rheem Gas Water Heater in the right size and price for every need.

...a much better buy!

RHEEM turi visą eilę naujų pagerinimų. Naujas patraukiantis stilius padaro Automatiškus RHEEM Vandens šildytuvus pačiais puikiausiais, kokius Jūs galite įsigyti. Tuo tarpu kainos yra pačios žemiausios.

Spaudimas Išbandytas Dirbtuvėje
Veikimas Išbandytas Praktikoje

Kiekvienas RHEEM Vandens šildytuvas pripildomas vandeniu ir visapusiškai išbandomas dvigubai didesniu spaudimu, negu reikalingas paprastam vandens šildymui. RHEEM gaminių kokybė, įtaisytų tūkstančiuose namų įvairiose krašto vietose, jau yra įgijusi pasitikėjimą. Leiskite Jums parodyti, kaip RHEEM Vandens šildytuvas ekonomiškai ir be jokių rūpesčių galėtų aprūpinti Jus vandeniu. Patelefonuokite arba užeikite tuojau.

Didmenų ir smulkmenų prekyba

E. STEVENSON
6106 So. Western Ave. HEmlock 4-4900

10 ATSAKYMŲ
KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,700,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $46,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Ofiso tel.: PRospect 8-2434
Dr. Teofilė Jurkūnas
DANTŲ GYDYTOJA
(Dentist)
2801 WEST 63rd STREET
Val.: 9-12, 3-5 ir 6:30-9. Šeštad. 9-1 išskyrus sekmadienius.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietu Treč. ir sekmad. pagal susitarimą
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

C. L. D. D.
Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6368
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija:
2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.
Ofisas: 334 W. 63rd St.,
Tel. WEntworth 6-5577
Ofiso val.: Kasdien 2—4 val. p. p., išskyrus Ketv. ir Šešt. nuo 12—1 p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Pachuco teroristai Chicagoje

Jaunamečių teroristų organizacija Pachuco, kuri neseniai buvo atidengta Chanute, Ill., aviacijos bazėje ir kurios nariai plaštakoje tarp nykščio ir rodomojo piršto įsipiauna arba išsitatuiruoja kryžiaus ženklą, turi savo atskiras grupes įvairiuose Amerikos miestuose. Plačiau ji paplitusi Vakarų ir Vidurio Vakarų valstybėse. Paskutiniai tyrinėjimai parodė, kad ši teroristinė organiazcija yra populiari ir tarp Chicagos jaunamečių.

Areštavus keletą jaunuolių, kurie buvo pasipuošę minėtų ženklu, buvo pravestas apklausinėjimas. Jaunuolių dalis prisipažino priklausanti teroristinei organizacijai, kurios kiekvienas narys "turi mokėti kovoti peiliu, ginklu, kumščiu ir net nudaužtos bonkos likučiu".

Pravedus inspekciją apskrities kalėjime, rasta keliolika jaunuolių, kurių plaštakos taip pat buvo pažymėtos kryželiu. Jie yra jau anksčiau nuteisti už apiplėšimus ir muštynes. Jų rankų oda ištatuiruota dar kitokiais ženkleliais, spėjamai, reiškiančiais jų įvykdytų užpuolimų ar areštų, kuriais jie didžiuojasi, skaičių.

Manoma, kad organizacija užsimezgė Los Angeles, Calif., apylinkėse. Auklėjimo ir globos stokoją paaugliai būrėsi į slaptas teroristines grupes, kurių tikslas buvo terorizuoti laimingesnius už juos piliečius. Los Angeles policijos ekspertai, kurie yra arčiau susipažinę su Pachuco organizacijos paslaptimis, yra pakviesti į Illinojų padėti valdžios organams kovoti su šia naujai iškilusia terorizmo forma.

Povestuvinė kelionė

Neseniai susituokę Edward Erickson ir jo žmona Lillian atvyko paprastu irkluojamu laiveliu iš Detroito į Chicagą. Ši jų kelionė užtruko apie du mėnesiu, iriantis Huron ir Michigan ežerų pakraščiais. Esant palankiam vėjui, jie naudodavo šio mažo, vos du asmenis talpinančio, laivelio burę. Padarė daugiau, negu 600 mylių.

Nors iš namų išplaukė vos su keliasdešimčia dolerių, bet pakeliui nebadavo. Žuvies ežere netrūko, o naktys permiegotos palapinėje taip pat nieko nekainuodavo. Abu naujavedžiai yra jauni.

Kristus ir arabai

Pasaulio Bažnyčių Tarybos suvažiavime kilo ginčai, kai buvo paliestas krikščionių su žydais santykių klausimas. Prisiminus tą biblijos vietą, kurioje sakoma, kad Kristus dėjo viltis į žydų tautą, Lebanono atstovas Dr. Malik, kuris yra taip pat ir savo krašto ambasadorius Amerikai, pareiškė nemanąs, kad Naujajame Testamente būtų kokių nors politinių tendencijų, liečiančių žydus. Kiti arabiškųjų kraštų atstovai — Antiochijos ortodoksų patriarchas, Egipto koptų ortodoksų atstovas ir Sirijos evangelikų atstovas — taip pat savo kalbose dėmesį atkreipė į tas vietas, kuriose Dievas pažadėjo seniesiems izraelitams atkurti jų karalystę.

Iš jų pareiškimų buvo galima spręsti, kad arabų pasauly pati krikščionybė yra nepopuliari todėl, kad Kristus buvo žydas. Arabai krikščionybę atmeta svarbiausia todėl, kad bijo senojo izraelitų Dievo pažado įsteigti žemėje galingą žydų valstybę.

Dr. Malik pasakė: "Nėra įrodymų, kad Pauliaus doktrina apie žydus sugestionuotų žydų žemiškąją karalystę amžių pabaigoje".

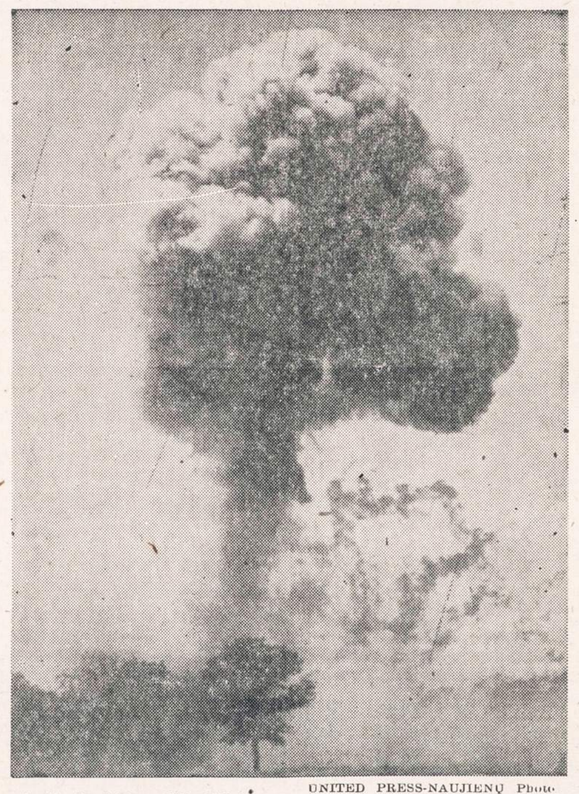

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo.

Artileristai Fort Sill, Oklahoma, praktikuojasi atominiais ginklais. Ugnies kamuolys ir dūmų debesys sprogimui suteikė realistinį atominį įspūdį.

Teisingai surašykime protokolus

Šiais metais perskaičiau daugiau kaip pusantro tūkstančio per paskutinius 50 m. surašytų įvairių lietuviškų organizacijų protokolų, bet nė vieno neradau kaip reikiant. Todėl noriu atkreipti kai kurių rašeivų dėmesį, kaip reikėtų juos teisingai surašyti.

Pirmiausia tenka panagrinėti, ant ko ir su kuo rašyti protokolus. Kiekvienas beimąs rašyti privalo suprasti, kad protokolas yra dokumentas, o kartais ir labai didelę reikšmę turįs. Tad jį reikia rašyti ant geriausio popieriaus. Jei rašoma ant atskirų lapų, būtinai protokolus numeruoti eilės numeriu ir susegti į kietus viršelius (bylas), sunumeruojant eilės numeriu puslapius. Tada protokolai turės savo eilinį numerį nuo pirmojo surašius organizacijai įsisteigiant iki paskutinio jai susilikviduojant, o puslapiai nuo 1 iki paskutinio tuose viršeliuose, byloje. Pradedant kitą bylą, viršelius, joje puslapiai prasidės nuo 1 numerio, bet protokolų numeris tęsis toliau iš eilės nuo užbaigtoje byloje įsteigtojo. Ir vis taip daryti, kol susilikviduos draugija. Galima protokolų numerį iš eilės laikyti tik tais metais, kiekvienais metais pradėti pirmu numeriu, bet tai sudaro ir nepatogumų: jei pasimeta paskutinis tų metų protokolas — negalima susekti, o paskutinieji metų protokolai veik visad yra labai svarbūs. Geriausia yra rašyti į tam reikalui išspausdintas knygas — tuo turėtų pasirūpinti mūsų leidyklos: dabar tokių nėra, — kur būtų puslapy reikiamos antraštės ir išgrafavimai. Tokių nesant, geriausia nupirkti kietais viršais stipriai įrištą liniuoto popierio, tik be abėcėlės, knygą ir jon imti rašyti. Tik neišplėšti iš jos nė vieno lapo, kurie turi būti jau perkant iš eilės sunumeruoti. Jei protokolą rašant sugadini — neplėšk lapo, bet perbrauk ir užrašyk, kad panaikinamas.

Rašyti rašalu ar rašomąja mašinėle, tik jau ne paprastu pieštuku! Jei surikta sakiny — perbrauk ir viršuj užrašyk teisingai, bet po protokolu padaryk prierašą, klaidos aptarimą, tokį: ištaisyta žodis "išpirkti" į "išvengti", tikėti, ir pasirašyk. Trynimai ir skutimai net draudžiami.

Viršuje lapo, pačiame vidury, parašius žodį "Protokolas", iš naujos eilutės imama rašyti protokolo įžanginė dalis: kokios organizacijos ar sambūrio susirinkimas, vieta, data, atsilankiusių narių skaičius (tai būtinai įrašyti! Jei d-ja ir turimų narių skaičių), ar visa valdyba dalyvauja ir kas atidaro susirinkimą.

Po šių formalumų, jei yra sambūris ar steigiamasis susirinkimas, renkama dienos pirmininkas ir sekretorius; jei didelis sambūris, susivažiavimas, seimas, tai prezidiumas ir sekretoriatas. Tai visa pažymima protokole. Toliau dienos pirmininkas ar nuolatinis pirmininkas, jei eilinis draugijos susirinkimas, pateikia iš anksto sudarytą darbotvarkę. To neradau, kaip ir atsilankiusių narių skaičiaus, įrašyta nė viename perskaitytų protokolų. Kaip galima kviesti susirinkimą nežinant net valdybai, ką norima tame susirinkime svarstyti? Būtinai pirmininkas turi pasiūlyti darbotvarkę susirinkimui; kitaip dažnai vienu klausimu įsileidžiama į bergždžius ginčus, nukrypstama nuo tikslo, ir svarbiems reikalams nelieka laiko.

Pateikta darbotvarkė siūloma susirinkimui priimti, papildyti ar pakeisti. Pagal daugumos narių nutarimą liekama tokia darbotvarkė, kuri būtinai svarstytina. Priėmus imama papunkčiui ją svarstyti ir jos laikomasi be jokių nukrypimų. Tuo būdu daug pasiekiama: sutaupomas laikas, nariai pratinami tvarkos ir, eidami į susirinkimą, jau apgalvoja, kas jiems svarbu. Dabar, kaip papunkčiui svarstoma darbotvarkė, taip atskirais punktais ir surašoma į protokolą. Geriausia puslapį padalyti į dvi skiltis: pirmajai skirti trečdalį lapo, antrajai du trečdalius. Pirmojon užrašyti "Svarstyta", o antrojon — "Nutarta". Dabar rašomą tik esminius dalykus trumpai, kondensuotai ir būtinai pažymėti, kiek balsavime dalyvavo narių, kiek už, kiek prieš ir kiek susilaikė nuo balsavimo. Jei vienbalsiai — taip ir pažymėti. Galima ir vienoje eilutėje surašyti, kas svarstyta ir kas nutarta, negrafuojant atskirų skilčių, bet kiekvieną atskirą svarstytą dalyką protokole atskiru eilės numeriu žymėti. Tas vėliau palengvina surasti kiekvieną nutarimą.

Išsvarsčius darbotvarkę, iškyla po protokolu pasirašymo klausimas. (Protokolas turi būti rašomas čia pat, susirinkime, ir, išsvarsčius darbotvarkę, perskaitomas, priimamas ir pasirašomas!) Jei to nenumato kitaip įstatai (kai susirinkimas yra d-jos), pasirašo pirmininkas ir sekretorius. Bet gali būti įvairių atsitikimų. Jei yra steigiamasis susirinkimas, geriausia kai pasirašo visi susirinkimo dalyviai. Jei jų daug — įgalioti 3 ar 5 asmenys ir sekretorius su pirmininku. Jei protokolas nesurašomas per susirinkimą, o tik vėliau (tokie atsitikimai sudaro nemaža pretekstų ginčams, nesutikimams ir t.t. Todėl šis būdas visai nepageidaujamas!). Namie surašius, atsinešamas į susirinkimą, perskaitomas ir duodamas balsuoti. Jei priima susirinkimas, pasirašo pirmininkas ir sekretorius. Bet šis būdas vis tiek nepatartinas praktikuoti: daugumo draugijų įstatuose pasakyta, kad net 12 narių atėjus susirinkimas teisėtas, o kitame susirinkime iš tų dvylikos gali nebateiti nė vienas, ir atėjusieji, nežinodami, kas buvo nutarta, turi patvirtinti protokolą. Pagaliau per laikotarpį tarp vieno ir kito susirinkimo gali pasikeisti nuomonė ir buvusių susirinkime, ir kitame susirinkime prasideda beprasmiai ginčai, barniai, ir dažnai tenka ginčijamus punktus iš naujo svarstyti.

Pagal aukščiau išdėstytus motyvus turėtų būti šitaip surašomas:

Protokolas Nr. 25

Šv. Petro ir Povilo Pašalpinės D-jos Roselande susirinkimo, įvykusio 1954 m. liepos mėn. 12 d. 8 val. vak. J. Pipiro svetainėje, 10714 nr. Wabash Ave., į kurį atsilankė iš turimų 120 narių 62 (arba: atsilankius 15 narių pagal įstatų III skyr. 4 §, susirinkimas laikomas teisėtu), susirinkimas laikomas teisėtu. Esant visai valdybai (arba: trūkstant tiems v-bos nariams), pirmininkas P. Bloznelis (jei steigiamasis susirinkimas: iniciatorius toksai ir toksai) atidarė susirinkimą ir pasiūlė tokią darbotvarkę (jei sambūris ar steigiamasis susirinkimas: išsirinkti dienos pirmininką ir sekretorių):

1. Naujų narių priėmimas.
2. Valdybos pranešimai.
3. Gegužinei rengti komisijos pranešimas.
4. Valdybos rinkimas.
5. Narių pasiteisinimai.
6. Klausimai ir sumanymai.
7. Protokolo skaitymas ir priėmimas.

Nesant norinčių įstoti ir J. Petraičiui neatvykus, darbotvarkės 1 ir 5 punktai atkrinta.

(Čia buvo dalis protokolo svarstymų ir nutarimų užrašoma į atskiras grafas, o toliau pažiūrėkime, kaip atrodytų užrašant į vieną eilutę):

4a. B. Šiaudelis klausė, ar negalėtų gauti pašalpą sergančiai žmonai. — Pirmininkas paaiškino, kad to nenumato d-jos įstatai.

b. Domė Skirtupienė pasiūlė jau nuo dabar imti ruoštis Vasario šešioliktosios minėjimui. Šį reikalą apsvarsčius, vienbalsiai nutarta suruošti iškilmingą minėjimą, eiseną gatvėmis, parapijos salėje atitinkamas momentui kalbas pasakyti ir vakare ten pat suvaidinti "Aušros sūnus". Tam vienbalsiai išrinkta tokios sudėties komisija: 1. P. Gaidelis, 2. K. Žąsytis, 3. G. Pelekienė, 4. P. Puslekaitė ir 5. I. Valančius.

Protokolas šio susirinkimo sekretoriaus Kazio Šarkos perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.

Susirinkimą pirmininkas uždarė 11 val. vakare.

P. Bloznelis, Pirmininkas — **K. Pečiukaitis,** Sekretorius

Kai kurių d-jų įstatuose net darbotvarkė numatyta ir jos aklai laikomasi. Bet tai apsunkina ir nelanksčią padaro darbotvarkę: tenka į numatytus punktus grūsti visai nieko bendro su pavadinimu neturinčius reikalus. Tokias darbotvarkes iš įstatų turėtų nariai susirinkimuose išmesti.

P. Abelkis

Svarstyta	Nutarta
1. Pirmininkas siūlė apsidėti po 50 ct. mokesčiu iždui papildyti.	21 balsas už, 49 b. prieš ir 2 susilaikė; pasiūlymas atmestas.
2. J. Kiaunė siūlė įgalioti v-bą išspausdinti 6000 atsišaukimų.	Pasiūlymas vienbalsiai priimtas.
3a. Pirmininko vietai pasiūlyti kandidatai: 1. Jonas Kerpė, 2. Petras Birbyla.	Iš balsavime dalyvavusių 60 narių gavo J. Kerpė — 18, P. Birbyla — 44 balsus; pirmininku išrinktas Petras Birbyla.
b. Sekretoriaus vietai pasiūlyti kandidatai	Už P. Jonaitį balsavo 40 ir už St. Mikiporaitį 20 narių; sekretorium išrinktas Pranas Jonaitis.

Žuvo gaisre

Darbininkas John McCarthy žuvo gaisre, kuris kilo 7633 Stewart Ave. McCarthy buvo užėjęs į svečius pas brolius Dullea. Broliai Dullea buvo liepsnų sužeisti. Gaisro nuostoliai siekia $3,000.

Prašė darbo, o pasiėmė pinigus

Krautuvės savininkas Maurice Erlich, gyv. 2548 Coyle St., policijai pranešė, kad plėšikas pagrobė iš jo $300. Įėjęs į krautuvę, plėšikas pirmiausia pasisakė ieškąs darbo. Vėliau išsitraukė revolverį ir pareikalavo pinigų.

Išbandė čikagiečių sąžiningumą

Sakoma, kad anglai yra labai sąžiningi žmonės. Jeigu jie randa gatvėje adresuotą laišką, tai jaučia pareigą jį pakelti ir įmesti į pašto dėžutę.

"Chicago Daily News" korespondentas šį eksperimentą sumanė pravesti Chicagoje. Jis numetė keturius adresuotus ir pašto ženklais aprūpintus laiškus įvairiose miesto dalyse, vieną jų net "Skid Row" valkatyne ir laukė, kas su jais atsitiks. Vėliau pasirodė, kad visi laiškai pasiekė savo adresatus.

PASTABĖLĖS

★

— "Tiesos" liepos 13 d. suminėtas komunikatas J. Vitas-Viliūnas, kaip vienas iš vokiečių okupacijos metu veikusių Lietuvos komunistų pogrindy.

J. Vitas, buvęs Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirmininku, pirmosios bolševikų okupacijos metu, raudoniesiems bėgant iš Lietuvos, nespėjo su jais kartu pasprukti. Jis pasiliko Vilniuj, o iš ten slaptai atsirado Jonavos apylinkėse. Čia jis prisiglaudė vienoj klebonijoj. Jis įtikino vietos kleboną, kad juodu sieją kažkokie giminystės saitai. Klebonas J. Vitą priglaudė pas save. Juo labiau J. Vitu pasitikėdamas, nes šis kleboną įtikinėjo, kad jis apgynęs Vilniaus bažnyčias nuo maskolių kėsinimosi jas apiplėšti. Be to, J. Vitas pradėjo lankyti bažnyčią ir, pasakoja, net eidavęs išpažinties.

Kas čia pasakyta apie J. Vitą, rašančiam žinias suteikė vienas iš tos pačios Jonavos apylinkės kunigų.

Kai kas iš artimesnių kleboną, J. Vitą globojantį, įspėjo J. Vito atsivertimu netikėti, nes tai senas užkietėjęs komunistas. Bet klebonas negalėjo tokia galima didele veidmainyste patikėti iš J. Vito pusės.

Rods, bene 1942 m. pavasarį J. Vitas-Viliūnas vokiečių buvo suimtas kartu su kitais. Jie buvo kaltinami suorganizavę antinacinės patriotinės lietuvių sąjungos ar kitu vardu vadinamos. Viso tada suimtų buvo arti dešimties, jie veik visi buvo Lietuvos piliečiai, rusų kilmės, daugiausia Jonavos apylinkės jaunimas ir vienas kitas iš Kauno. Suimtųjų tarpe buvo viena moteris. Apie suimtuosius tada buvo pranešta Lietuvoj ėjusioj spaudoj.

Jų visų likimas rašančiam nėra žinomas. Ėjo gandai, kad jie visi tuoj buvę sušaudyti.

Ar suėmimo metu J. Vitas dar gyveno klebonijoj, taip pat nėra žinoma.

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą **"Classified"** skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100,** pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro,** jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patelefonuosite TA 9-2242.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

1) BRIGHTON PARKE prie biznio gat.: PELNINGAS MID-WEST STORE. Mėnesinė apyvarta virš $6,000. Pigi nuoma: krautuvė ir butas 4 kambarių su apšildymu $150 mėn. Parduodama gausiai prekių ir visi geri įrengimai už $11,000.
2) ARTI W. 70th ST. IR SO. HALSTED ST., medinis 2 aukštų namas: 2 butai, 4 ir 6 kambarių ir taverna su visais įrengimais. Gera apyvarta. Kaina $16,000.
3 AUKŠTŲ MŪRAS, 4 butai ir 2 gydytojų ofisai. Įplaukos $430 mėn.
4) MARQUETTE Parke arti Western ir 67th Ct., didelis gražus 4 butų mūro namas. 2 butai furnišiuoti. Po visu namu rūsys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos $423. Įmokėjimas apie $10,000. Savininkas duos morgičius.
ARTI SO. ROCKWELL ir 59th ST. mūro bungalow 6 kamb., 7-tas dengtam porčiuj. Garažas. Po visu namu rūsys. Gazu šildymas. Įmokėti $6,000. Savininkas duos morgičius $11,000 15-ai metų. Moderniškai įrengtas butas tuojau galima užimti.
K. JUKNIS
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

RETOS PROGOS

2 aukštų mūro namas su beismontu ir garažu. Greta parkavimo sklypas. Antrame aukšte 2 butai, o pirmame taverna ir restoranas. Ypatingai gyva vieta. Prie fabrikų. Energingas žmogus per 3 ar 4 metus gali apsirūpinti ateitimi.
Prie Western Ave. ir 72-os gatvės 7 kambarių mūro bungalow ir garažas. Šildymas karštu vandeniu. Tik $13,000.
Wisconsin. 29 akrų farma su savo ežeru. 9 kambariai, 5 metų senumo namai. Alinė, parkas, prie vieškelio. Geras biznis, puiki vieta. Tik $15,000.
P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

3 AUKŠTŲ mūrinis namas. 2-6, 2-4, 1-7 kambarių. Pirmame aukšte gazu šildoma. Pajamos $195.00. Kaina $15,000. SEeley 3-9896. 1414 W. Cullerton.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

BERWYN
2 UŽ 1
Turėkite namą gyventi ir vieną renduoti. Pajamos išmokės jūsų investavimą. Vienas namas gali turėti 3 kambarių apartmentą beismonte. Namai neseniai permodeliuoti. Labai gerame stovyje. Paaukos už $16,500.
4220 So. Oak Park Ave.

PAGALVOKITE APIE šitą pirkinį. Parduodamas apartmentinis namas— $58,000, Mokėdami į metus po $8,000 per 4 ar 6 metus išmokėsite. Dirbdamas savo name po 6 metų galėsite nustoti dirbę. Rašydami laišką priminkite, kiek galite įmokėti. Įdėkite savo telefono numerį. Rašykite:
"Naujienos", Box 4597,
1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

PARDUODAMAS geras 2 aukštų medinis namas, 2 butai po 6 kambarius, 2 automobilių garažas. Greitam pardavimui. 4505 So. California Ave.
Tel.: VIrginia 7-0626

PARDUODAMAS pigiai pelningas mūro namas. 20 metų senumo. 7 kambariai. 2 šeimom gyventi. 3 tualetai ir dušas sklepe. 2 karų garažas. Dėl tikrai gerų sąlygų šaukite savininką Joe: COmmodore 4-9743. 4444 South Kedvale Ave.

APIE $2,000 ĮMOKĖTI
netoli 111 ir Pulaski. Naujas 4 kambarių namas, galima padidinti į 6 kambarius. Kabinetinė virtuvė, plytelių vonia. Kieto medžio grindys. Alyva arba gazu šildoma. Lotas 65 per 125. 3 blokai mokykla. $12,900 be rūsio. $13,900 su rūsiu.
PRescott 9-0872

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MŪRINIS pajamų katedžius, 4 ir 3 kambariai. Automatinė šiluma, pastogė, beismontas, 2 karų garažas. Tiktai $2,500 įmokėti. Netoli 25-tos ir Trumbull Ave.
Gražus mūrinis katedžius, 6 dideli kambariai. Čerpių virtuvė ir maudynė. Karšto vandens šildymas automatiškai gazu; 2 karų garažas. Tuojau galima užimti. Netoli 26-tos ir Hamlin. $2,000 įmokėti, balansas kaip renda.
26TH ST. REAL ESTATE
3620 West 26th Street
LAwndale 1-3630

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRAI IR MOTERYS
Valyti naktimis
Mapuotojai.
40 valandas savaitėje.
Pirkimui nuolaidos ir daug kitų privilegijų.
Kreiptis:
Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA bučernė ir grosernė. Geras biznis. Įsteigtas prieš 30 metų. 4 kambariai užpakaly. Gera nuoma. CHesapeake 3-4799.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS vienas apstatytas kambarys vyrui. 10939 S. State St.

RENDON miegamasis kambarys, šviesus, patogus. Centralinė šilima. 3-čias aukštas. 3252 So. Halsted Street.
Telef.: VIctory 2-7319

BRIGHTON Parke išnuomojamas suaugusiems tremtiniams pilnai apstatytas 2 kamb. butas su vonia ir visais patogumais. Niekas nevaržo. Geras susisiekimas. $60 į mėnesį. 2531 W. 38th Street. FRontier 6-6476.

PERSONAL
Asmenų Ieško

Paieškau draugės Sophie Pike. Kas žinote malonėkite pranešti ar pati šaukit. Julia Sauerzopf, 534 W. 67 St. ENglewood 4-2065.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietavį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

TAISAU skalbiamas mašinas, dulkių valytuvus ir šaldytuvus.
2117 So. Halsted St. HA 1-1038.